

Školní vzdělávací program

Základní umělecká škola Smiřice
Jiráskova 363, Smiřice 503 03

Tvoříme s lehkostí, učíme s radostí

Č. J.: ŠVP ZUŠ Smiřice – 1. 9. 2024

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY...	4
Název školního vzdělávacího programu.....	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
Počet a velikost uměleckých oborů.....	5
Historie školy.....	5
Charakteristika pedagogického sboru	6
Charakteristika žáků školy	6
Dlouhodobé projekty, mezinárodní a regionální spolupráce.....	6
Vybavení školy	7
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE...	7
Zaměření školy	7
Vize školy	8
Profil absolventa ZUŠ	8
VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE...	8
Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci	8
Strategie pro kompetenci osobnostně sociální.....	8
Strategie pro kompetenci kulturní.....	8
VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	9
Vzdělávací zaměření hudebního oboru	9
Přípravné studium hudebního oboru.....	9
Vzdělávací zaměření Hra na klávesové nástroje	9
Vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje.....	9
Vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje	9
Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje	9
Vzdělávací zaměření Sólový zpěv	10
Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje	10
TABULACE UČEBNÍCH PLÁNŮ HUDEBNÍHO OBORU...	11
Přípravné studium.....	11
Základní studium I. stupně	11
Základní studium II. stupně.....	13
Základní studium II. stupně bez předchozí umělecké přípravy	14
Studium pro dospělé	15
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ HUDEBNÍHO OBORU.....	16
Baskřídlovka	16
Basová kytara.....	17
Bicí nástroje	19
Flétna.....	21
Doplňková hudební praxe	23
Housle	24
Hudební nauka.....	26
Hudební seminář.....	28
Klarinet.....	28
Klasická kytara.....	31
Klasický zpěv	34
Klávesové nástroje v populární hudbě.....	36
Klavír	38
Kolektivní hudební praxe	41
Kytara v populární hudbě.....	42
Lesní roh	44
Pozoun	45

Příprava na umělecké školy	47
Přípravná hudební výchova	47
Saxofon	48
Trubka.....	50
Tuba.....	51
Úvod do hudební teorie.....	53
Varhany.....	53
Zobcová flétna	56
Zpěv v populární hudbě	57
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	60
Vzdělávací zaměření výtvarného oboru	60
Přípravné studium a I. stupeň základního studia výtvarného oboru	60
Základní studium II. stupně.....	60
TABULACE UČEBNÍCH PLÁNŮ VÝTVARNÉHO OBORU	60
Přípravné studium a I. stupeň základního studia výtvarného oboru	60
Základní studium II. stupně.....	60
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ VÝTVARNÉHO OBORU... ..	60
Základy výtvarné techniky	61
ZABEZPEČENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	63
VZDĚLÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	63
ROZŠÍŘENÁ VÝUKA	64
DISTANČNÍ VÝUKA.....	64
HDNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HDNOCENÍ ŠKOLY.....	64
Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	64
Formy hodnocení	65
Slovní hodnocení.....	65
Sebehodnocení.....	65
Písemné hodnocení.....	65
Přijímací zkoušky.....	66
Komisionální zkoušky	66
Postupové zkoušky.....	66
Vlastní hodnocení školy	67

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy SMÍŘICE pro základní umělecké vzdělávání.

Předkladatel

Název: Základní umělecká škola Smiřice
Adresa: Jiráskova 363, Smiřice, 503 03
IČO: 62695312
Ředitel: Jiří Pavlík
Kontakty: tel.: 775 762 001
email: zus.smirice@seznam.cz
web: www.zusmirice.cz

Zřizovatel

Název: Město Smiřice
Adresa: Městský úřad Smiřice, Palackého 106, Smiřice, 503 03
IČO: 0026557
Starosta: Bc. Luboš Tuzar
Kontakty: tel.: 495809010
email: podatelna@mestosmirice.cz
web: www.mestosmirice.cz

Platnost dokumentu

Tento školní vzdělávací program Základní umělecké školy Smiřice nabývá platnosti od 1. září 2024.

Razítko školy

Podpis ředitele školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Počet a velikost uměleckých oborů školy

Základní umělecká škola Smiřice patří svou velikostí mezi menší školy. Ke studiu nabízí dva obory: hudební a výtvarný. Škola organizuje výuku přípravného studia pro žáky ve věku od 5 do 7 let, výuku I. stupně pro žáky starší 7 let, a výuku II. stupně pro žáky starší 14 let. Škola též nabízí možnost studia pro dospělé v hudebním oboru.

Zapsaná kapacita školy je 180 žáků. V posledních letech je škola naplněna na hranici své kapacity. Většinová docházka žáků je do hudebního oboru, kapacita výtvarného oboru je omezena velikostí prostor výtvarného ateliéru.

Škola provozuje pobočku v budově Základní školy v Předměřicích nad Labem, kde jsou vyučována pouze některá studijní zaměření hudebního oboru, kterou navštěvuje několik desítek žáků. Výtvarný obor se na pobočce nevyučuje.

Historie školy

Historie uměleckého vzdělávání ve Smiřicích sahá do 70. let minulého století, kde byla v budově tehdejší základní školy provozována pobočka hradecké LŠU. V roce 1982 byla zahájena výuka na tehdejší Lidové škole umění, a to již v současné budově, která původně sloužila jako tovární vila, později jako kabaretní restaurace s hotelem, jako skladiště za dob komunistického režimu a následně jako budova služeben Veřejné bezpečnosti. Po Sametové revoluci byl objekt v restituci navrácen potomkům původních majitelů, kteří neprojevovali zájem o jeho údržbu a provozování. Budova byla proto odkoupena městem a po nezbytných úpravách poskytnuta k užívání hudební škole. V roce 2001 došlo k dalším drobným stavebním úpravám a následnému převodu budovy do majetku příspěvkové organizace města Smiřice, tedy do majetku Základní umělecké školy Smiřice.

Roku 1990 došlo k přejmenování Lidových škol umění na Základní umělecké školy a k začlenění uměleckých škol mezi školská zařízení. V roce 1991 navázala na zákonnou změnu vyhláška MŠMT ČR o základních uměleckých školách, jež stanovila organizaci studia, vzdělávací obsah, způsob přijímání uchazečů, hodnocení žáků, ukončení studia nebo způsob řízení uměleckých škol. Novodobou historii samostatného subjektu s názvem Základní umělecká škola Smiřice můžeme tradovat právě z této doby. V samotném začátku existence školy se škola snažila poskytovat výuku na pobočkách v Černožicích, Habřině, později v Předměřicích nad Labem. To vše v důsledku rychlého rozvoje okolních obcí. Ukázalo se ovšem, že pro malou školu jsou takové kroky systémově nezvládnutelné. Způsob autoritativního vedení neodpovídal možnostem řízení poboček na dálku. Na pobočkách nebyla možná výuka všech nástrojových zaměření a nebyla zohledňována potřeba výuky kolektivních předmětů. V současné době je provozována pobočka v Předměřicích nad Labem, kde je výuka zajišťována ve třech učebnách objektu areálu základní školy, bývalém bytě školníka. Skupinová výuka probíhá v budově základní školy, která bezúplatně poskytuje učebny hudební výchovy a odborných předmětů pro výuku hudební nauky.

Roku 2018 došlo k dlouhodobě potřebné generální rekonstrukci budovy. Rychlým posouzením byl stav označen za kritický a rozhodným zásahem města došlo k zásadní rekonstrukci rozsáhlé části interiéru hlavní budovy. Elektroinstalace byla kompletně zrekonstruována v celém objektu školy, byl zaveden plyn a centrální vytápění radiátory, teplá voda v sociálních zařízeních a ve výtvarném ateliéru. Proběhla rekonstrukce a rozšíření sociálního zázemí. Byl zřízen samostatný sklad nástrojů, technická místnost i prostor pro archivaci dokumentů a notového materiálu.

Rekonstrukci zaznamenala nejen budova, ale i provozní sféra školy. Byla založena stálá telefonní čísla, aktivována datová schránka, obnoven veřejný školní email, zaveden internet a zřízena Wi-Fi síť. Ve stejném roce byl také zaveden elektronický systém vedení školní dokumentace prostřednictvím programu Klasifikace a byla stanovena přechodná doba na vedení dokumentace v elektronické i listinné podobě. V současné době je již dokumentace vedena plně v elektronické formě v systému Klasifikace.

Průběžně nadále docházelo k obnově technického i nábytkového vybavení. V době pandemie COVIDu doznala kompletní rekonstrukce sborovna tvořící důstojné zázemí pro zaměstnance školy.

V neposlední řadě proběhla rekonstrukce výtvarného ateliéru, včetně zateplení podstřešní konstrukce, výměna střešních oken a byla uskutečněna kompletní obnova podlah, nábytku a zavedení plošného osvětlení. Učebna výtvarného oboru tak od té doby zároveň slouží jako učebna kolektivních předmětů a hudební nauky.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je relativně stabilizovaný a za poslední roky doznal značných změn. Významně vzrostl podíl žen v pedagogickém kolektivu: dnes ženy tvoří většinu z celého pedagogického celku. S příchodem nových zaměstnanců došlo k výraznému věkovému omlazení pracovního kolektivu. Většina pedagogických pracovníků splňuje předepsané předpoklady odborné a pedagogické kvalifikace. Část pedagogů se mimo svoji práci věnuje i další umělecké činnosti. S ohledem na velikost školy je většina zaměstnanců zaměstnána ve zkráceném úvazku.

Počet přepočtených úvazků je přibližně osm a jeden úvazek připadá pro technicko-hospodářskou pracovníci. Uvedený počet úvazků je zajišťován přibližně patnácti zaměstnanci školy.

Cílem trvalé práce s pedagogickým kolektivem je vytvořit stabilní, vyvážený, kvalifikovaný pedagogický sbor s chutí vytvářet prostředí plné kreativity a umělecké motivace. Pedagogický sbor plný elánu a nadšení pro společnou věc, jenž je ochoten tuto atmosféru přenášet na žáky, rodiče, laickou i odbornou veřejnost, a podílet se tak na tvorbě kulturního a společenského povědomí. Nedílnou součástí takového prostředí musí být odpovídající příležitosti pro DVPP, ať již v podobě vzdělávacích kurzů konzervatoří a VŠ, nebo prostřednictvím programů agentur NIDV, INFRA, interpretačních kurzů, a jiných aktivit. Prioritní oblastí DVPP budou vždy pedagogika, osobní psychohygienu, moderní metody výuky/didaktiky, vedení lidí a práce s výpočetní a komunikační technikou.

Charakteristika žáků školy

Převážnou většinu žáků školy tvoří děti ze Smiřic a blízkého okolí. Absolutně největší zastoupení mají žáci základního studia I. stupně. Škola se dlouhodobě potýká s fenoménem „odchodu na střední školy“. Tak jako místní podmínky města Smiřice neposkytují možnost dalšího následného vzdělávání po ukončení povinné školní docházky, odchází tak většina žáků na střední školy do nedalekého Hradce Králové, případně Jaroměře či jiných vzdálenějších měst.

Evaluace tohoto ŠVP proto zavádí mimořádné navýšení kolektivních předmětů a snaží se aktivně zapojit žáky do souborové umělecké činnosti školy. V rámci možností školy je zároveň posílena hodinová dotace posledních ročníků prvního stupně studia a zařazení kolektivního semináře pro případ, že by absolutorium prvního stupně bylo pro žáka výstupním bodem vzdělávání na ZUŠ. V souladu s dlouhodobou strategií školy by tak měla být naplněna vize větší motivační propojenosti žáků ke studiu a návaznosti na kolektivní hudební aktivity v souborech. Žáci tak mohou být více „přirostlí“ ke škole. V případě pokračování ve studiu stanovuje toto ŠVP mnohem flexibilnější možnosti formy studia respektující zájem výhradně o individuální výuku a naopak, zohledňuje žáka preferující kolektivní předměty a hru v souborech.

Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Významným tělesem školy je pěvecký sbor, řízený paní učitelkou Kristýnou Soukupovou. Na svou krátkou dobu působení má sbor dokonale kultivovaný hlasový projev a vysokou úroveň. Sbor navštěvují nejen zpěváci, ale i žáci jiných studijních zaměření hudebního oboru. Sbor má své oddělení i na pobočce v Předměřicích. Výtvarný obor školy se pravidelně a s úspěchem účastní soutěží a výstav, např. Soutěž Českého rozhlasu v Praze, Miss panenka ad. Dlouhodobě se podílí na místních výstavách

a vernisážích v rámci samostatných i školních akcí (papírový betlém, divadelní kostýmy, tematické výstavy Čtvero ročních období, aj.).

Počet veřejných vystoupení v posledních letech stoupá na základě pořádaných koncertů a účasti na společenských akcích. V průběhu školního roku můžeme napočítat přes šedesát akcí, koncertů, zájezdů, soustředění a seminářů. Koncertní a umělecká aktivita je důsledkem snahy o co největší uplatnění dosažených kompetencí v praxi a prezentaci sólových i kolektivních výkonů našich mladých umělců.

Mezi mimořádné počiny naší školy řadíme i pravidelný koncert učitelů, který pořádáme vždy v únoru v Kapli Zjevení Páně ve Smiřicích. Koncerty se těší úspěchu, mají četnou návštěvnost, neopakovatelnou atmosféru a nabízejí žákům i rodičům jiný pohled na osobnosti pedagogů a jejich umělecké dovednosti. Koncerty se staly jedním z dalších pravidelných uměleckých počinů smiřické umělecké školy a jsou trvalou součástí kulturního kalendáře města Smiřice.

Škola pravidelně navazuje spolupráci s ostatními ZUŠ a pořádá společné koncerty, zájezdy, exkurze a žákovské koncerty. Mezi školy s pravidelnou spoluprací patří ZUŠ Uničov a ZUŠ Střezina.

Vybavení školy a její podmínky

Všechny učebny jsou vybaveny akustickým i elektronickým nástrojem. Každá třída má své odpovídající ozvučení, vybrané třídy jsou vybaveny záznamovým zařízením pro nahrávání zvuku, případně zvuku i obrazu. V každé třídě je umístěn počítač, k dispozici je připojení WiFi. Pro potřeby záznamu koncertů jsou k dispozici nahrávací zařízení, digitální fotoaparát i kamera.

Pro žáky školy byl zaveden institut zápůjčky dechových, strunných a klávesových nástrojů. Zápůjčka je hrazena symbolickým poplatkem s půlroční úhradou. Dle vnitřní směrnice o hospodaření školy jsou vybrané peníze prioritně použity k udržování technického stavu půjčovaných nástrojů a pořízení nástrojů nových.

Ke škole přiléhá rozlehlá zahrada, která roku 2020 doznala značných proměn. Na rozdíl od let předchozích je nyní otevřená žákům a rodičům, slouží pro potřeby relaxace, zpříjemnění chvil před výukou nebo pro potřeby čekání rodičů na své děti. Zahrada také slouží jako místo pro pořádání školních i mimoškolních akcí, vernisáží výtvarného oboru, veřejných koncertů, školních dnů otevřených dveří, komunitních setkání s rodiči ad.

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Zaměření školy

Naše škola se řadí mezi menší školy s omezeným počtem studijních oborů a zaměření. Tuto skutečnost neposuzujeme jako omezení či nevýhodu. Naopak považujeme za výhodu, že můžeme tvořit školu s prostředím téměř rodinného typu, otevřenou názorům, v níž každý může vědět vše o svých dovednostech, úspěších i problémech. V takovém prostředí je nasnadě důležitost příznivého klimatu školy a rovnocenného přístupu ke všem účastníkům vzdělávání. Tento proces je důležité neustále připomínat a udržovat s pomocí zkušenějších pedagogů, předávat je mladším kolegyním a kolegům, a co nejvíce všechny členy pedagogického sboru zapojovat k aktivní účasti při vytváření klimatu školy. Složitosti přináší zkrácené úvazky mnoha pedagogů, kteří ve svých předmětech nenaplní celou třídu. Pracujeme s řadou externích pracovníků.

Přes nevelkou početnost studijních zaměření a předmětů škola nabízí poměrně pestrou škálu předmětů nástrojové hry a zpěvu v hudebním oboru. Zavedením tohoto vzdělávacího programu výrazně posilují kolektivní předměty, skupinová tvorba, nástrojové a praktické semináře, to vše za účelem co nejefektivnějšího uplatnění dosažených znalostí a dovedností, obohacení osobnosti žáka a vylepšení jeho uměleckého i společenského profilu.

Hudební obor přijímá žáky od 5 do 7 let do přípravného studia. Do základního studia I. stupně jsou přijímáni žáci od 7 let a studium je rozloženo na 7 let. Základní studium II. stupně je určeno pro žáky od 14 let a výuka je organizována ve 4 ročnících. V hudebním oboru je pro zájemce umožněno studium pro dospělé uchazeče starší 18 let, a to i bez předchozí vzdělávací zkušenosti a bez omezení horní hranice věku.

Vize školy

- Vytvářet širokou nabídku hudebního vzdělávání s odpovídající kvalitou výuky a individuálním přístupem učitelů.
- Tvořit příznivé klima školy zohledňující pracovní, sociální, emocionální aspekty, které aktivizuje motivaci a radost ze společného uměleckého vzdělávacího procesu.
- Získávat a udržet houževnaté učitele s aktivním zapojením do kulturního a uměleckého života.
- Zdokonalovat technické vybavení školy a dosáhnout technických standardů odpovídajících potřebám současné doby, úrovni technické vyspělosti a elektronické gramotnosti žáků.
- Směřovat žáky k celoživotnímu učení a vzdělávání osobním příkladem pedagogů.
- Formovat podmínky pro vznik rozličných hudebních uskupení a souborů žáků, a co nejvíce podporovat jejich začlenění do kulturního veřejného života.
- Vést žáky ke schopnostem kolektivní spolupráce a komunikace, jejichž osvojení si přenesou do svého profesního a osobního života
- Vytvářet adekvátní studijní podmínky pro žáky připravující se ke studiu na vyšších typech odborných a uměleckých škol

Profil absolventa ZUŠ Smiřice

Absolvent Základní umělecké školy Smiřice má:

- základní dovednosti, kulturní povědomí a přehled ve svém oboru
- pozitivní vztah k umění, rozvinuté etické a estetické cítění
- schopnost aplikace dosaženého vzdělání a znalostí ve svém životě
- schopnost ocenit radost z dosaženého cíle a radost z umělecké tvorby
- dovednosti v oblasti orientace ve společnosti, je komunikativní
- schopnost hodnotit, třídit informace a zaujmout vlastní postoj

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

Nasloucháme názorům žáků a dialogem je vedeme k úspěšnému výsledku. Podněcujeme žáky, aby chtěli sami objevovat vlastní schopnosti a měli potřebu je dále rozvíjet. Dětská zvědavost a vnitřní zájem je nekonečný: jako nástroje k jejich progresi se nabízejí např. setkání s umělci, vhodný příklad samotného učitele (učitel = vzor), výchovné koncerty, koncerty učitelů, semináře, workshopy, ad. Organizujeme veřejná vystoupení, výstavy s aktivním zapojením žáků, přičemž ke každému žákovi je přístupováno individuálně. K naplnění slouží žakovské, tematické a třídní koncerty, přehlídky, soutěže, výstavy a vernisáže. Seznamujeme žáky se základní terminologií v daném oboru. Vedeme žáky ke kritickému myšlení a dovednosti samostatného myšlení a samostatného hodnocení sebe i ostatních. Nezapomínáme připomínat žákům očekávanou a potřebnou radost z hudby a uměleckého procesu.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

Na škole cíleně budujeme atmosféru pozitivního klimatu a rovných mezilidských vztahů. Osobním příkladem se snažíme vést žáky ke kladnému přístupu a vztahu k umění. Od začátku vzdělávání začleňujeme všechny žáky do života školy a veřejného prezentování vlastní práce a uměleckých výtvorů. Vychováváme nejen sólisty, ale osobnosti schopné spolupráce, souhry, schopnosti spolupracovat a uplatnit se v kolektivu. Dáváme prostor k uvědomění si odpovědnosti za vlastní výkon a pěstujeme zdravé sebevědomí žáka. Jako učitelé jsme svým osobním přístupem k danému oboru žákovi tím nejlepším příkladem. Vedeme žáky k vnímání a osvojení základů pravidel etiky a etikety při prezentaci na vystoupeních (vhodnost oblečení, chování na pódiu, schopnost představit své dílo aj.).

Strategie pro kompetenci kulturní

Směřujeme žáky k přirozené a kultivované prezentaci díla a uměleckého výkonu na veřejnosti. Pořádáme tematicky zaměřené akce k různým příležitostem (vánoční, velikonoční, jarní koncerty, výstavy, hromadná představení oborů). Předáváme žákům historické souvislosti a obecný rozhled v dějinách, upozorňujeme na propojenost mezi teorií a praxí hudby a jejím vývojem, poukazujeme na interdisciplinární vazby a souvislosti. Spoluvytváříme osobnost žáka při stanovení smyslu pro krásu uměleckého díla a schopnosti vytvářet umělecká díla s ochotou předávat je dalším lidem. Vedeme žáky k zamyšlení a následné diskuzi nad hodnocením svého výkonu a k utváření vlastního názoru nad výkonem svým a výkony ostatních. Žáky vedeme ke sledování aktuálního uměleckého života s ohledem na místní a regionální kulturní tradice, mimořádné osobnosti a rodáky.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Vzdělávací a studijní zaměření hudebního oboru

Přípravné studium hudebního oboru

Studijní zaměření přípravného studia

- Přípravná hudební výchova

Vzdělávací zaměření: Hra na klávesové nástroje

Studijní zaměření přípravného studia, přípravného studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

- Klávesové nástroje v populární hudbě
- Klavír
- Varhany

Vzdělávací zaměření: Hra na smyčcové nástroje

Studijní zaměření přípravného studia, přípravného studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

- Housle

Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje

Studijní zaměření přípravného studia, přípravného studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

- Baskřídlovka
- Flétna
- Klarinet
- Lesní roh
- Saxofon
- Trombón
- Trubka
- Tuba
- Zobcová flétna

Vzdělávací zaměření: Hra na strunné nástroje

Studijní zaměření přípravného studia, přípravného studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

- Basová kytara
- Klasická kytara
- Kytara v populární hudbě

Vzdělávací zaměření: Sólový zpěv

Studijní zaměření přípravného studia, přípravného studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

- Klasický zpěv
- Zpěv v populární hudbě

Vzdělávací zaměření: Hra na bicí nástroje

Studijní zaměření přípravného studia, přípravného studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy, I. a II. stupně základního studia a studia pro dospělé

- Bicí nástroje

Poznámky k učebním plánům hudebního oboru:

- *Vyučuje se:*
- *individuálně předmětu KLAVÍR, VARHANY, HOUSLE, BASKŘÍDLOVKA, FLÉTNA, KLARINET, LESNÍ ROH, SAXOFON, TRUBKA, TUBA, TROMBÓN, BICÍ NÁSTROJE.*
- *individuálně nebo ve skupině 2 žáků předmětu ZOBCOVÁ FLÉTNA, KYTARA KLASICKÁ, KYTARA V POPULÁRNÍ HUDBĚ, BASOVÁ KYTARA, KLÁVESOVÉ NÁSTROJE V POPULÁRNÍ HUDBĚ, KLASICKÝ ZPĚV a ZPĚV POPULÁRNÍCH ŽÁNŘŮ. Jsou-li vyučováni 2 žáci ve skupině, jsou přítomni společně po celou dobu vyučovací lekce, nikoliv individuálně na její poměrnou část*
 - *Výuku předmětu HUDEBNÍ NAUKA je povinná.*
 - *Výuku předmětu HUDEBNÍ SEMINÁŘ v základním studiu I. stupně lze zahájit vždy až po úspěšném absolvování předmětu HUDEBNÍ NAUKA.*
 - *Není-li uvedeno jinak, je doporučený věk pro začátek individuálního studia hry na hudební nástroje a zpěv 5-7 let (není rozhodující).*
 - *Studium pro dospělé respektuje tabulaci a učební plány II. stupně základního studia.*

TABULACE UČEBNÍCH PLÁNŮ HUDEBNÍHO OBORU
Přípravné studium

Učební plán č. H-0-01

Přípravné studium	Počet hodin v ročníku			Minimum hodin za 2 roky
	Název vyučovacího předmětu	Základní studium		
		1. r.	2. r.	
Povinné předměty				
Přípravná hudební výchova *	1	1		2
Min. počet hodin v roč.	1	1		2

* Výuka předmětů Hra na nástroj a Sólový zpěv probíhá individuálně, nebo ve skupině

Základní studium I. stupně

Učební plán č. H-1-01

I. stupeň základního studia	Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let	
		Základní studium								
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.		
Povinné předměty										
	Baskřídlovka Basová kytara Bicí nástroje Flétna Housle Klarinet Klavír Klávesové nástroje v pop. hudbě Klasická kytara Klasický zpěv Kytara v populární hudbě Lesní roh Saxofon Trombon Trubka Tuba Varhany Zobcová flétna Zpěv populárních žánrů	Individuální výuka	1	1	1	1	1	1	1,5	7,5
	Hudební nauka	Recepce a reflexe hudby	1	1	1	1				4
	Hudební seminář						1,5			1,5
	Kolektivní hudební praxe	Skupinová interpretace					1	1	1	3
	Min. počet hodin v ročníku		2	2	2	2	3,5	2	2,5	16
Nepovinné předměty										
	Doplňková hudební praxe	Skupinová interpretace	1	1	1	1	1	1	1	

Hudební seminář	Recepce a	1,5	1,5	1,5	1,5		1,5	1,5
Příprava na umělecké školy	reflexe hudby	1	1	1	1	1	1	1

II. stupeň základního studia

Učební plán č. H-2-01

II. stupeň základního studia		Počet hodin v ročníku					Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu		Základní studium					
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.		
Povinné předměty							
Baskřídlovka Basová kytara Bicí nástroje Flétna Housle Klarinet Klavír Klávesové nástroje v pop. hudbě Klasická kytara Klasický zpěv Kytara v populární hudbě Lesní roh Saxofon Trombon Trubka Tuba Varhany Zpěv populárních žánrů	Individuální výuka	1	0-2	0-2	0-2	1-7	
Kolektivní hudební praxe	Skupinová interpretace	1	2-0	2-0	2-0	7-1	
Min. počet hodin v ročníku		2	2	2	2	8	
Nepovinné předměty							
Doplňková hudební praxe	Skupinová interpretace	1	1	1	1		
Hudební seminář	Recepce a reflexe hudby	1,5	1,5	1,5	1,5		
Příprava na umělecké školy		1	1	1	1		

II. stupeň základního studia bez předchozí umělecké přípravy

Učební plán č. H-2-01B

II. stupeň základního studia bez předchozí umělecké přípravy		Počet hodin v ročníku						Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu		Přípravné studium	Základní studium					
		1.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.		
Povinné předměty								
Baskřídlovka Basová kytara Bicí nástroje Flétna Housle Klarinet Klavír Klávesové nástroje v pop. hudbě Klasická kytara Klasický zpěv Kytara v pop. hudbě Lesní roh Saxofon Trombon Trubka Tuba Varhany Zpěv v populární hudbě	Individuální výuka	1	1	1	1	1	4	
Úvod do hudební teorie	Kolektivní výuka		1				1	
Kolektivní hudební praxe	Skupinová interpretace			1	1	1	3	
Min. počet hodin v roč.		1	2	2	2	2	8	
Nepovinné předměty								
Doplňková hudební praxe	Skupinová interpretace		1	1	1	1		
Hudební seminář	Recepce a reflexe hudby		1,5	1,5	1,5	1,5		
Příprava na umělecké školy	Recepce a reflexe hudby		1	1	1	1		
Úvod do hudební teorie	Kolektivní výuka	1						

Studium pro dospělé

Studium pro dospělé		Počet hodin v ročníku					Minimum hodin za 4 roky
Název vyučovacího předmětu		Základní studium					
		1. r.	2. r.	3. r.	4. r.		
Povinné předměty							
Baskřídlovka Basová kytara Bicí nástroje Flétna Housle Klarinet Klavír Klávesové nástroje v pop. hudbě Klasická kytara Klasický zpěv Kytara v populární hudbě Lesní roh Saxofon Trombon Trubka Tuba Varhany Zpěv populárních žánrů	Individuální výuka	1	1	1	1	4	
Min. počet hodin v ročníku		1	1	1	1	4	
Nepovinné předměty							
Doplňková hudební praxe	Skupinová interpretace	1	1	1	1		
Hudební seminář	Recepce a reflexe hudby	1,5	1,5	1,5	1,5		
Příprava na umělecké školy		1	1	1	1		

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dle fyzických dispozic žáka je nástroj vhodný k výuce pro děti cca od 8 let, podmínkou jsou druhé zuby. Je vhodný k interpretaci hudby různého žánru (např. klasické, populární, jazzové, lidové, dechové). Při výuce lze doporučit kombinaci s druhým nástrojem (klavír a klávesové nástroje v populární hudbě, klasická kytara, kytara v populární hudbě, zobcová flétna, příp. i smyčcové nástroje). Nevhodná kombinace je s nástroji dechovými žesťovými a dřevěnými.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Přípravné studium pro I. stupeň základního studia****1.-2. ročník**

Žák názorně předvede držení nástroje, zejména vzhledem k správnému usazení nátisku

- předvede vhodné nasazení nátrubku na rty a tvorbu tónu
- zahraje dlouhé tóny v individuálním rozsahu
- popíše jednotlivé části nástroje
- předvede držení těla při hře v sedě
- zahraje jednoduché cvičení

I. stupeň základního studia**1. ročník**

Žák popíše zásady tvorby tónu

- dle svých možností předvede správné dýchání při hře
- uplatňuje hmaty základních tónů ve výchozí oktávě
- popíše péči jak o hudební nástroj
- zahraje z not jednoduché cvičení a lidovou píseň

2. ročník

Žák předvede správné dýchací návyky

- dle svých možností hraje kvalitní tón
- používá koordinaci prstů
- hraje cvičení na rozšiřování a zkvalitňování tónového rozsahu
- hraje podle základních dynamických značek (p, mf, f)
- hraje jednoduché skladby etudového příp. přednesového typu

3. ročník

Žák zahraje základní durové stupnice (C, F, Bb dur)

- hraje podle dynamických značek (crescendo, decrescendo, pp, ff apod.)
- názorně předvede zásady správného rozehrávání
- zahraje etudy a přednesovou skladbu lehčího charakteru

4. ročník

Žák hraje durové stupnice do 3 křížků a 3 béček

- vyjmenuje a hraje základní typy akcentů, synkopy a tečkovaný rytmus
- zahraje v triolovém rytmu
- uplatňuje širší dynamiku při hře

5. ročník

Žák hraje durové stupnice do 4 křížků a 4 béček vč. tónických kvintakordů

- stupnice hraje v dlouhých tónech, staccatu i legatu
- předvede naladění nástroje
- hraje v souhře s dalšími hráči (smíšená dueta, tria, kvarteta apod.)

6. ročník

Žák hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů

- hraje nátisková cvičení
- hraje cvičení nebo skladby zaměřující se na precizní artikulaci
- hraje etudy i v rychlejších tempech

7. ročník

Žák popíše a zahraje mollovou stupnici (aiolskou, harmonickou, melodickou)

- hraje cvičení na rozšiřování rozsahu
- hraje náročnější technická cvičení
- hraje přednesovou skladbu odpovídající náročnosti

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák předvede správné dýchání, tvorbu tónu, držení těla a nástroje

- předvede správnou artikulaci
- hraje různé typy akcentů, tečkované rytmy a synkopy
- vyjmenuje nebo dokáže odvodit durové a mollové stupnice

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák zahraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů přes jednu nebo dvě oktávy dle nátiskových možností

- hraje mollové stupnice do 2 křížků a 2 béček vč. tónických kvintakordů
- samostatně naladí nástroj dle klavíru
- hraje etudy a přednesové skladby odpovídající obtížnosti

2. ročník

Žák hraje mollové stupnice do 3 křížků a 3 béček vč. tónických kvintakordů

- teoreticky popíše variantní hmaty některých tónů
- cvičí hru z listu, předvede orientaci v notovém zápisu
- je členem komorní, souborové či orchestrální hry

3. – 4. ročník

Žák předvede systém vhodného komplexního rozehrávání (dlouhé tóny, artikulace, vazby atd.)

- pozná a předvede základní melodické ozdoby (příraz, skupinka, obal apod.)
- popíše rozdíl mezi notací tenoru a barytonu v orchestru
- popíše fyzické rozdíly nástrojů mezi tenorem a barytonem
- předvede dýchací cvičení a adekvátní rozehrání
- hraje mollové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů
- je schopen odvodit a zahrát dominantní septakord durové stupnice
- prokáže teoretickou znalost a hru dle svých možností v dalším klíči (C klíč nebo Bb klíč)
- hraje náročnější technická cvičení v různé dynamice a tempech, případně orchestrální part tenoru nebo barytonu

BASOVÁ KYTARA

H.02

Charakteristika vyučovacího předmětu

V případě fyzických dispozic je výuka hry na basovou kytaru vhodná pro děti od 7 let, při použití nástroje s menzurou 30' (short scale). Žák je veden k pochopení úlohy nástroje jako součásti rytmické sekce hudebního uskupení, kromě hráčských technik získává znalosti pro orientaci ve formě, harmonické struktuře a notovém zápisu hudebního díla. Rozvíjí svoji melodickou představivost a smysl pro rytmus, dovednosti potřebné ke správné tvorbě a vedení basové linky. Rovněž se učí základům sólové hry a melodické improvizaci a směřuje žáka k zapojení do školní kolektivní hudební praxe.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium prvního stupně:

Žák předvede správné držení nástroje, postoj, pojmenuje jednotlivé části nástroje

- předvede rozezvučení strun
- předvede orientaci v basovém klíči
- vyjmenuje hudební abecedu

I. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák zná jednotlivé části nástroje, zná správný postoj, držení nástroje a postavení rukou,

- předvede základní prvky techniky rozeznívání strun, zahraje s využitím převážně prázdných strun,
- vyjmenuje hudební abecedu a pozná její notaci v basovém klíči,

2. ročník

Žák předvede prstoklad „Co prst, to pražec“ ve vyšší poloze na hmatníku (menší rozestup pražců),

- zahraje v něm jednoduché melodie (národní písně) z paměti bez důrazu na rytmus,
- při hře rozliší dynamiku – hraje *p*, *f*,
- naladí nástroj pomocí ladičky (elektronické).

3. ročník

Žák předvede zúžený (kontrabasový) prstoklad,

- zahraje v něm interval oktávy, kvinty a stupnice dur (F, B), moll aiolskou (a, e) v rámci první polohy s využitím prázdných strun,
- přečte a zahraje jednoduché melodie (s minimem předznamenání) a rytmy z notového zápisu,
- prokáže znalost způsobu kultivace tónu a používá tlumení strun,
- naladí nástroj pomocí flažoletů.

4. ročník

Žák předvede jednoduché výměny poloh (za pomoci stejného prstu),

- předvede základní artikulační prostředky (*legato*, *staccato*),
- popíše vliv techniky hry na výsledný zvuk,
- použije univerzální prstoklady pro durové a mollové stupnice a základní kvintakordy,
- naladí nástroj k jinému nástroji nebo nahrávce.

5. ročník

Žák zná intervaly a jejich prstoklady na hmatníku,

- zahraje s výměnou poloh bez negativního dopadu na rytmus (volnější tempo),
- určí názvy tónů na větším úseku hmatníku a zná souvislosti (intervalový posun),
- zahraje diatonické stupnice s využitím univerzálních prstokladů v polohách,
- zahraje rozkladem základní kvintakordy a zná jejich používané symboly,
- zahraje jednodušší skladby z not v rytmu ve středním tempu.

6. ročník

Žák zahraje stupnice moll harmonickou, pentatoniku dur a moll, bluesovou stupnici,

- vysvětlí intervalové uspořádání na hmatníku, zahraje základní harmonické funkce,
- prokáže znalost symbolů a složení běžně používaných septakordů,
- rozliší osminové a triolové frázování.

7. ročník

Žák zahraje obraty dur stupnice (*mody*) a jejich septakordy,

- vytvoří doprovod podle akordových značek, s využitím primy, kvinty, oktávy, případně tercie a septimy
- zahraje notový zápis obvyklého basového doprovodu a melodie,
- použije výrazové prostředky, zahraje šestnáctinové rytmy v pomalejším tempu (cca 70 bpm),
- rozpozná pohyb základní funkční harmonie (T, S, D) a podpoří vlastním doprovodem.

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák naladí nástroj,

- předvede prstoklad zúžený i co prst, to pražec a rozhodne o jeho užití, např. při hře stupnic,
- předvede hru pravou rukou, střídání ukazováku a prostředníku,
- dokáže zamezit nechtěnému přeznívání strun,
- zahraje durovou a mollovou stupnicí v jedné oktávě v libovolné tónině,
- prokáže znalost symbolů a složení základních kvintakordů, přečte a zahraje noty odpovídající rozsahu znalosti hmatníku,
- přečte jednodušší rytmy, dokáže z paměti zahrát jednodušší melodie

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák zahraje vzestupným a sestupným rozkladem septakordy a zná jejich prstoklady na hmatníku,

- předvede typické basové figury (R'n'R, blues, latin),
- rozliší základní hudební formy (blues, písňová forma),
- rozezná odlišnosti v osminovém, triolovém a šestnáctinovém frázování a dokáže je zahrát z not i podle sluchu,
- seřídí nástroj a pečuje o něj.

2. ročník

Žák určí a vzestupným i sestupným rozkladem zahraje doškálné akordy v libovolné durové tónině,

- zahraje z not transkripce basových doprovodů a melodií střední obtížnosti,
- zahraje v rytmu a ve volnějším tempu vlastní doprovod (čtvrté noty) z akordových značek,
- předvede orientaci ve struktuře notového zápisu i ve zkratkách v zápisu,
- při hře s doprovodem přizpůsobí frázování (osminové, triolové, šestnáctinové) do daného stylu,
- vysvětlí problematiku ozvučení nástroje.

3. – 4. ročník

Žák zahraje stupnice přes 2 oktávy a jejich intervalové variace,

- vysvětlí obvyklé harmonické spoje (dominantní jádro, I-VI-IV-V),
- použije výrazové prostředky (příklep, odtrh, glissando),
- spočítá a udrží tempo triolových a šestnáctinových rytmů (cca 80 bpm).
- předvede výměny poloh a orientuje se v celém rozsahu nástroje (bezpečná znalost hmatníku),
- přizpůsobí herní projev dle specifik jednotlivých hudebních žánrů,
- vytvoří basovou figuru odpovídající harmonii (akordu) a hudebnímu stylu,
- předvede další pokročilé techniky hry na nástroj (např. flažolety, vícehlas, slap),
- zhodnotí svůj melodický přednes z pořízeného audio záznamu, popíše harmonický rozbor skladby,
- přizpůsobí a aplikuje odlišné techniky hry např. na vícestrunné a bezpražcové nástroje.

BICÍ NÁSTROJE

H.03

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka hry na bicí nástroje je ve větší míře orientována na populární a rockovou hudbu. Hlavním nástrojem studia bicích nástrojů je bicí souprava. Nástroj je vhodný pro hru sólo, v orchestru, v souboru stejných nebo různých nástrojů, jeho využití je především v hudbě

moderních stylů jako jsou jazz, swing, pop, rock, hip-hop a podobně. V menší míře je vhodný i pro klasickou hudbu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia:

1.– 2. ročník

Žák pojmenuje základní části bicí soupravy, zná základní držení paliček a základní pohyb zápěstí při hře,

- zná základní notové délky v rozsahu celé, půlové, čtvrtové a osminové notové hodnoty,
- vytleská nebo na rytmický buben zahraje jednoduchá rytmická cvičení z not (založená na osminových a čtvrtových hodnotách).

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák předvede správné držení paliček a celého těla při hře na bicí

- rozezná jednotlivé části bicí soupravy
- předvede základní techniku úderů rukou i nohou
- předvede základní rozdíly mezi notami celými, půlovými, čtvrtovými, osminovými a šestnáctinovými
- předvede hru v 4/4 taktu (vnímání, základní rytmy v tomto taktu)
- předvede základy hry s metronomem pro lepší porozumění hodnot jednotlivých not

2. ročník

Žák předvede, že zná rozdíly mezi osminovými a šestnáctinovými notami (stejná analogie mezi notami celými/půlovými/čtvrtovými)

- předvede techniku víření
- předvede hru s metronomem
- zahraje etudy do soupravy (nutnost umístění jednotlivých bubnů v notové osnově)
- zahraje jednoduché písně s podehrávkou (nutnost držet rytmus)

3. ročník

Žák předvede tzv. Moeller techniku (pro hru akcentů)

- předvede techniku push-pull, techniku „skluzu“ na velký buben
- rozdělí melodické a perkusní bicí nástroje (samozvučné, blanozvučné), pojmenuje jednotlivé nástroje (congas, bongos, timbales, marimba, vibrafon),
- předvede rytmickou stupnici
- ukáže maximální uvolňování rukou během hry (kladen důraz na správnou techniku)
- předvedu hru víření v různých dynamikách
- dokáže kombinovat hru triol, osminových a šestnáctinových not
- zahraje jednoduché písně s podehrávkou (nutnost držet rytmus + reagovat na změny ve skladbě)

4. ročník

Žák zahraje akcentovaná cvičení v pokročilejších tempech,

- předvede techniku push-pull v praxi →paradidle
- předvede „skluz“ na velkém bubnu v praxi → hru kombinovanějších rytmů se zapojením skluzu
- zahraje bubínkové etudy, ve kterých se kombinují šestnáctinové noty, trioly a víření v různých dynamikách
- předvede hru v 18/8 rytmu

5. ročník

Žák zahraje akcentovaná cvičení do soupravy,

- předvede paradidlo v původním tempu a v double timu + v různých dynamikách
- předvede koordinační cvičení na velký buben
- předvede hru z listu a prokáže základní orientaci ve formách jednotlivých skladeb

6. ročník

Žák předvede spojení akcentů a paradidlů

- zahraje etudy na malý buben s prvky přírazů
- předvede orientaci v problematice rytmů v triolovém dělení (swing, half-time shuffle)
- zahraje s podehrávkami v nichž rovněž prokáže improvizaci a kreativitu

7. ročník

Žák předvede propojení akcentů do soupravy s dvojkami a koordinačními rytmy na velký buben,

- zahraje přírazy v šestnáctinových notách
- předvede základy hry na dvojšlapku
- zahraje liché rytmy, half-time shuffle rytmy

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák pojmenuje základní části bicí soupravy, zná základní držení paliček a základní pohyb zápěstí při hře,

- vyjmenuje základní notové délky v rozsahu celé, půlové, čtvrtové, osminové a šestnáctinové noty a příslušné pauzy,
- na rytmický buben zahraje jednoduchá rytmická cvičení z not,
- předvede základní doprovody typu rock a pop.

II. stupeň základního studia

1.ročník

Žák je schopen spojit všechny naučené techniky hry do praxe, je kreativní v tvorbě doprovodů a breaků,

- prokáže, že se učí skladby s žánrovým rozpětím
- předvede hru paradidlů, akcentů a přírazů v pokročilých tempech
- hraje s doprovodem ostatních spoluhráčů – vlastní zakládání kapel

2. – 4. ročník

Žák předvede hru pokročilejších skladeb z listu

- předvede komplikovanější doprovody na dvojšlapku
- předvede lineární breaky (v rovném rytmu i v shuffle rytmu)
- předvede naučené techniky hry v náročnějších skladbách
- hraje cvičení s metronomem

FLÉTNA

H.04

Charakteristika vyučovacího předmětu

Flétna je nástroj se širokým uplatněním v hudbě sólové, komorní, souborové a orchestrální. Je vhodná k interpretaci hudby různých žánrů, např. vážné, populární, jazzové, lidové atd. S využitím zahnuté hlavičky flétny lze výuku zahájit již v přípravném studiu, obvyklý je často také přechod ke hře na flétnu cca v 10 letech po absolvování několika let na zobcovou flétnu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia:

1.– 2. ročník

Žák předvede správné držení celého nástroje, správnou polohu rukou a prstů,

- předvede správný nádech a délku výdechu, jeho intenzitu a plynulost,
- pojmenuje jednotlivé části nástroje, vyjmenuje zásady údržby a ošetřování nástroje.

I. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák vyjmenuje zásady údržby a ošetřování nástroje, sestavení nástroje, funkci mechaniky,

- pojmenuje jednotlivé části nástroje,
- předvede správný nádech a délku výdechu, jeho intenzitu a plynulost,
- předvede základní návyky pro: správný postoj, nasazení a tvoření tónu, jeho ukončení, ze začátku na hlavici flétny, postupně na celý nástroj,
- objasní funkci rtů (nátisku) a jazyka, předvede správný postoj a držení celého nástroje, správnou polohu rukou a prstů,
- rozliší legato a non-legato,
- zahraje durové stupnice do 1 křížku, 1 bé přes jednu oktávu
- zahraje vybrané lidové písně.

2. ročník

Žák rozlišuje základní dynamiku, snaží se doladovat tóny k podkladu,

- správně frázuje, kontroluje dech (nádech a plynulý výdech),
- rozliší legato, non-legato a staccato,
- při hře na nástroj vyrovnává polohy, rozšiřuje tónový rozsah do třetí oktávy,
- zahraje stupnice dur do 2 křížků a bé, T5 přes jednu oktávu,
- rozliší základní hudební názvosloví.

3. ročník

Žák předvede širší dynamiku (p-mf-f), agogické prvky, dbá na intonační čistotu a rytmickou preciznost,

- prokáže znalost techniky tvoření vibrata dle svých možností, hraje nejjednodušší melodické ozdoby,
- zahraje dur a moll stupnice (aiolská, harmonická, melodická) do 3 křížků a bé, T5, D7, malý a velký rozklad akordů přes 2 oktávy,
- dle sluchu zopakuje krátký úryvek jednoduché melodie,
- rozlišuje frázování v sudém a lichém metru.

4. ročník

Žák předvede plynulé vyrovnávání poloh, bezpečně nasazuje a ukončuje tón,

- ovládá kvalitu tónu, učí se zakomponovat vibrato do interpretace, hraje melodické ozdoby,
- ovládá crescendo a decrescendo,
- zahraje dur a moll stupnice (aiolská, harmonická, melodická) do 4 křížků a bé, T5, D7, malý a velký rozklad akordů přes 2 oktávy,
- předvede plný a čistý flétnový tón, rozlišuje dynamické odstíny,
- dokáže zahrát z listu, učí se hře z paměti.

5. ročník

Žák pracuje s nátiskem, rozliší výraz a stylovost hraných skladeb různých hudebních období,

- rozlišuje různé artikulace, učí se hrát techniku dvojitého staccata,
- dbá na intonační čistotu a ekonomiku dechu,
- zahraje dur a moll stupnice (aiolská, harmonická, melodická) do 5 křížků a bé, T5, D7, malý a velký rozklad akordů přes 2 oktávy, dur sekvence v legatu i non legatu
- zahraje z listu i z paměti kratší melodický úsek,
- dokáže nacvičit technicky náročnější pasáže samostatně.

6. ročník

Žák zahraje vydržované tóny v probraném rozsahu nástroje,

- využije při hře veškeré získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- samostatně využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování, v co největším rozsahu nástroje,
- zrychluje a odlehčuje jednoduché i dvojité staccato spolu s prstovou technikou,
- zahraje dur a moll stupnice (aiolská, harmonická, melodická) do 6 křížků a bé, T5, D7, malý a velký rozklad akordů přes 2 oktávy, sekvence v různých artikulacích
- předvede běžně používané melodické ozdoby,
- pohotově zahraje z listu.

7. ročník

Žák samostatně pracuje na zvyšování úrovně prstové techniky,

- zahraje dvojité staccato a je seznámen s technikou trojitého staccata,
- zahraje stupnice dur, moll v celém rozsahu, jejich sekvence v různých artikulacích, T5, D7, zm.7, malý a velký rozklad akordů přes 2 oktávy
- samostatně studuje sólové skladby i své party do komorní hry,
- rozezná poslechem skladby různých stylů a žánrů.

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák vyjmenuje zásady údržby a ošetřování nástroje, sestavení nástroje, funkci mechaniky, pojmenuje jednotlivé části nástroje, ovládá nádech a délku výdechu, jeho intenzitu a plynulost, předvede základní návyky: správný postoj, nasazení a tvoření tónu, jeho ukončení,

- vysvětlí funkci rtů (nátisku) a jazyka,
- předvede držení nástroje, správnou polohu rukou a prstů, hraje tenuto, později legato a staccato,
- rozliší základní hudební názvosloví, rozlišení dynamiky,
- čte noty, pomlky, rozlišuje druhy taktů, orientuje se v notovém zápisu,
- zahraje jednoduchou melodii nebo krátkou skladbu z listu.

1. ročník

Žák samostatně kontroluje intonační čistotu hry, stylový výraz a frázování,

- zahraje vydržované tóny v celém rozsahu nástroje,
- ovládá dvojité i trojité staccato, zvyšuje jeho rychlost a využívá jej v technice,
- při hře uplatní sebekontrolu a vlastní hodnocení interpretace,
- předvede správné nasazení tónu,
- předvede správnou interpretaci a frázování klasické i jazzové hudby.

2. – 4. ročník

Žák předvede vyrovnaný zvuk v celém rozsahu nástroje, ovládá jazykovou a prstovou techniku,

- je seznámen s moderními technikami ve hře na flétnu a snaží se je využít v interpretaci moderní hudby,
- samostatně studuje sólovou, komorní a orchestrální literaturu,
- prokáže orientaci ve skladbách různých stylů a žánrů a snaží se je poučeně interpretovat,
- respektuje tempová označení a hudební fráze.

DOPLŇKOVÁ HUDEBNÍ PRAXE

H.05

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento nepovinný vyučovací předmět v sobě slučuje veškeré formy praktické kolektivní výuky (čtyřruční hra na klavír, komorní, souborová, orchestrální hra, sbor, komorní zpěv, vokální a instrumentální doprovod, různé hudební skupiny apod.). Žáci se aktivně zapojují se svým nástrojem či ve zpěvu do některého ze školních kolektivních seskupení. Prostřednictvím svého studijního zaměření žák přispívá ke společnému výsledku a uvědomuje si zde svoji spoluzodpovědnost za kolektivní dílo. Předmět je určen pro aktivní žáky, kteří mají zájem

studovat hru v kolektivu i nad rámec hlavní kolektivní hudební praxe.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. stupeň základního studia:

1.– 2. ročník

Žák porozumí hudebním pojmům, charakteristickým pro kolektivní hudební praxi (hlas, part, tempo, takt, souhra).

- orientuje se ve svém partu a interpretuje jej na úrovni příslušného ročníku individuálního studia.

3.– 4. ročník

Žák interpretuje svůj part a respektuje společné rysy nacvičované skladby (tempo, takt).

- vědomě použije dynamiku a uplatní sluchovou sebekontrolu.

5. ročník

Žák porozumí běžně používané verbální i nonverbální hudební komunikaci.

6. ročník

Žák samostatně zahraje či zazpívá svůj part, dokáže při hře vnímat hru spoluhráčů a hudebně na ni reagovat.

7. ročník

Žák samostatně nacvičí svůj part, bezpečně se v něm orientuje a vnímá ho jako součást kolektivního díla.

II. stupeň základního studia:

Žák porozumí hudebním pojmům, charakteristickým pro kolektivní hudební praxi (hlas, part, tempo, takt, souhra),

- prokáže orientaci ve svém notovém partu a interpretuje jej na úrovni přípravného ročníku II. stupně individuálního studia.

1.-2. ročník

Žák zahraje svůj part včetně všech dynamických a výrazových prostředků,

- zná a dodržuje zásady pro kolektivní spolupráci.

3.– 4. ročník

Žák rozpozná podíl jednotlivých nástrojů a spoluhráčů včetně sebe na společné práci,

- zhodnotí výsledek společné práce,
- koriguje a vede méně zkušené spoluhráče.

HOUSLE

H.06

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka hry na housle může být zahájena u dětí již pětiletých, u mimořádně nadaných dětí výjimečně i dříve. Housle jsou velmi vhodným nástrojem k vytváření intonačních návyků (rozlišení tzv. čistého nebo falešného znění tónů), což je v oblasti hudebního umění jeden z nejdůležitějších základních pojmů. Housle mohou být přípravným nástrojem pro studium na jiné (především smyčcové) hudební nástroje.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium I. stupně

1.-2. ročník

Žák pojmenuje části houslí a smyčce, houslové struny, hrající prsty levé ruky

- umí správně držet housle
- uplatňuje správný postoj při hře
- hraje celým smyčcem na prázdných strunách
- zahraje krátkou melodii pizzicato
- zahraje rytmus říkadel a dětských písní

- zvládá postavení prstů levé ruky v jednom ze základních prstokladů
- je schopen dbát na správnou intonaci a kvalitu tónu v první poloze

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák pojmenuje jednotlivé části svého nástroje, dokáže o svůj nástroj pečovat

- uplatní správné návyky při základním postoji a držení nástroje
- hraje ve všech částech smyčce na jedné struně
- využívá správné postavení ruky a prstů levé ruky při hře
- zahraje pizzicato jednoduchou melodií v první poloze durového prstokladu
- zahraje jednoduchou melodií ve čtvrtových taktech
- předvede orientaci v jednoduchém notovém zápisu a v prstokladu
- rozlišuje v notovém zápise, na které struně bude hrát

2. ročník

Žák dle svých možností zahraje znělý a rovný tón

- prokáže schopnost koordinace hry smyčcem s pokládáním
- prokáže schopnost prstů hrát v první poloze na všech strunách
- rozlišuje více druhů smyku (détaché a legato)
- rozlišuje jednoduchý duet s pomocí učitele, připravuje se na kolektivní interpretaci
- hraje z listu v první poloze jednoduchou melodií
- ukáže durový i mollový prstoklad
- hraje základní dynamiku
- transponuje jednoduchou lidovou píseň

3. ročník

Žák zahraje plynule smyčcem, hraje dalšími prstoklady zvýšené a snížené tóny,

- zahraje durové stupnice podle probíraných prstokladů přes 2 oktávy a rozložené akordy k probíraným stupnicím,
- zahraje přes struny uvolněným zápěstím pravé ruky,
- plynule vede smyčec a dbá na uvolněné pohyby pravé paže s důrazem na základní dynamické rozlišení hry forte, piano, crescendo a decrescendo,
- používá různé druhy smyků a jejich varianty předvede v různých částech smyčce,
- kontroluje intonační přesnost své hry.

4. ročník

Žák použije při hře vibrato, hraje ve 3. poloze a používá výměn 1. - 3. poloha,

- zahraje stupnice dur i moll ve dvou oktávách s přechodem do třetí polohy a akordy ke stupnicím,
- předvede plynulé smyky a jejich kombinace s využitím dynamiky,
- využije všechny prstoklady v první poloze a jejich vzájemné spojování.

5. ročník

Žák dokáže hrát ve 3. a 5. poloze s důrazem na sluchovou sebekontrolu intonační i tónovou,

- zahraje stupnice a rozložené akordy dur i moll přes dvě oktávy s výměnou do třetí polohy,
- zahraje jednoduché dvojhmaty a akordy,
- použije smyky détaché, legato, martelé, staccato a jejich kombinace, spiccato,
- použije vibrato a smyčcem vytvoří kvalitní tón.

6. ročník

Žák předvede intonační a hmatovou jistotu v polohách,

- zahraje détaché a legato přes struny v rychlejším tempu, kombinuje smyky,
- zahraje stupnice a akordy přes tři oktávy od G struny v chromatickém postupu,
- použije polohy 1., 2., 3., 5. a jejich výměny.

7. ročník

Žák použije smyky: krátké, dlouhé, skákavé, předvede hru v 1. – 5. poloze a jejich výměny,

- zahraje stupnice a akordy dur a moll přes tři oktávy,
- použije vibrato a další výrazové prostředky (zpomalení, zrychlení apod.).

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák předvede základní držení nástroje a smyčce, popíše všechny části houslí a smyčce,

- ovládá základní držení smyčce a umí použít jeho části,
- jednoduché písně zahraje smyčcem na jedné nebo více strunách,
- použije durový a mollový prstoklad,
- orientuje se v notové osnově, čte noty a pojmenuje struny na houslích.

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák volným pohybem levé ruky po celém hmatníku předvede výměny poloh 1. - 7.,

- využije všechny nastudované smyky a jejich kombinace,
- použije dvojhmaty – tercie, sexty, oktávy a melodické ozdoby,
- kontroluje při interpretaci samostatně intonaci.

2. ročník

Žák použije samostatně vytvořené prstoklady a smyky,

- zahraje stupnice přes tři oktávy v různých rytmických a smykových variacích,
- zahraje jednoduché flažolety,
- předvede rychlou hru v rozložených akordech.

3. – 4. ročník

Žák zahraje ve všech dostupných polohách stupnice i akordy ve všech smykových variantách,

- předvede arpeggiový smyk v triolách i kvartolách,
- zahraje ve dvojhmatech,
- zahraje pizzicato levou rukou v jednoduchých variantách.
- samostatně nastuduje skladby rozdílných období,
- dokáže stylově odlišit interpretaci různých slohových období,
- použije samostatně cíleně agogiku jako výrazový prostředek při interpretaci hudby,
- aplikuje samostatně dynamiku dle zápisu.

HUDEBNÍ NAUKA

H.07

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební nauka je teoretickou disciplínou, nutnou k výuce všech studijních zaměření hudebního oboru. Na základě využití řady praktických hudebních dovedností (zpěv, intonace, rytmus...) žák rozvíjí svoji hudební představivost, tvořivost a schopnost orientovat se v notovém zápisu a lépe mu rozumět. Součástí výuky jsou skupinový zpěv, intonační, sluchová a rytmická cvičení (hra na tělo, Orffův instrumentář) a poslechové hodiny, na kterých se žák učí cíleně poslouchat hudbu, vnímat ji, případně ji i hodnotit a vyjádřit vlastní pocity z poslechu. Jeho cílem je v návaznosti na kolektivní PHV seznamovat žáky s elementárními pravidly tónového systému a notopisu, upevňovat teoretické vědomosti, které žáci nabývají v hodinách svého nástroje, a pěstovat schopnost zapojit se do kolektivního hudebního projevu. Výuka probíhá formou her, práce s jednoduchými melodiemi lidových písní a vzájemného seznamování dětí s teoretickými problémy, s nimiž se setkávají na svých nástrojích. Výuka pomáhá dětem splnit nároky oblasti individuální výuky hudební teorie, která je součástí všech hudebních studijních zaměření.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák vyjmenuje vlastnosti tónů s uvedením příkladů,

- napíše houslový a basový klíč a noty v rozsahu minimálně jedné oktávy (jednočárkované)
- prokáže orientaci v základech notopisu (notová osnova, části noty, taktové čáry), napíše notu i pomlku osminovou, čtvrtovou, půlovou, půlovou s tečkou a celou notu
- pojmenuje noty ve stupnici C dur i na klaviatuře
- napíše jednoduchá rytmická cvičení ve čtvrtových rytmech (2/4, 3/4 a 4/4)
- zopakuje na perkusivní nástroje nebo hrou na tělo jednoduchá rytmická cvičení
- vysvětlí půltón a celý tón (na klaviatuře, popíše funkci posuvek a napíše je)
- zazpívá lidové písně
- spolupracuje při kolektivních aktivitách
- pojmenuje hudební nástroje
- vysvětlí a pozná základní dynamická označení (p, mf, f, crescendo a decrescendo)
- sluchem rozezná durový a mollový akord

2. ročník

Žák napíše a pojmenuje noty v houslovém klíči v rozsahu tří oktáv,

- napíše a vytleská vlastní rytmická cvičení a cvičení ostatních žáků
- pojmenuje a napíše různé notové hodnoty a pomlky
- prokáže orientaci v basovém klíči
- popíše funkci předznamenání (křížek, béčko, odrážka) a napíše je
- pojmenuje základní dynamická a tempová označení
- pojmenuje a sluchem rozezná hudební nástroje
- zná pojem interval, vyjmenuje je a napíše intervaly čisté a velké
- sluchem rozezná základní intervaly do tercie, durovou a mollovou stupnici/akord
- vysvětlí a pozná základní hudební pojmy (legato, staccato, ligatura, koruna, repetice, prima a seconda volta, triola, synkopa, akord)

3. ročník

Žák vyjmenuje a zapíše durové stupnice s křížky a béčky (určí půltóny, kvintakord a jeho obraty),

- pojmenuje hudební nástroje a zařadí je do nástrojové skupiny
- rytmizuje v 3/8 a 6/8 taktu
- sluchem rozezná základní intervaly do sexty a durový a mollový kvintakord/stupnici
- popíše dynamická a tempová označení
- přiřadí základní harmonické funkce, vysvětlí je a pozná
- transponuje jednoduchou melodii
- vyhledá informace o skladatelských osobnostech (Bedřich Smetana, Antonín Dvořák) a skladatelských osobnostech různých slohových období

4. ročník

Žák vyjmenuje a zapíše durové i mollové stupnice, vysvětlí pojem stupnice (určí půltóny, napíše kvintakord a jeho obraty)

- transponuje melodii do jiné tóniny
- vysvětlí zvětšené a zmenšené akordy
- sluchem rozezná základní intervaly do oktávy
- zamění tóny enharmonicky
- určí nástrojová obsazení podle žánru skladby
- vyhledá informace o skladatelských osobnostech různých slohových období a hudebních formách
- sluchem rozezná durový a mollový akord/stupnici/tónorod
- objasní pojmy paralelní a stejnojmenná stupnice
- vytvoří základní intervaly (čisté, velké, malé)
- popíše základní slohová období (baroko, klasicismus, romantismus), dovede je krátce charakterizovat, vyjmenuje nejznámější hudební skladatele daných období
- prokáže znalost základních akordických značek

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Hudební seminář svým výukovým obsahem navazuje na 4. ročník hudební nauky. Prostřednictvím interdisciplinárních přesahů vede výuka k orientaci v souvislostech vývoje hudby, k rozpoznávání charakteristických znaků hudebního vyjadřování v různých obdobích a k poznání vzájemného působení hudby a dalších uměleckých oborů, případně umění a společnosti obecně. Kultivuje schopnosti žáků na základě znalostí a zkušeností vyjadřovat své názory na hudbu a schopnosti tyto názory zdůvodnit. Výuka předmětu může probíhat každý týden či v blocích v jiné než týdenní formě organizace studia.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Žák dokáže rámcově zařadit do širších obecně historických souvislostí prezentovaná díla a jejich autory

- prokáže orientaci v základních směrech artificiální (tzv. vážné) hudby, prezentovanou ukázkou umí s pomocí pedagoga orientačně časově zařadit, dokáže popsat hlavní charakteristiky slohového období
- prokáže orientaci v základních směrech nonartificiální (tzv. populární) hudby, dokáže popsat podstatné identifikační znaky příslušného hudebního směru
- identifikuje základní hudebně myšlenkové celky (motiv, téma) a jednoduché hudební formy (varianty písňové formy, variace, rondo)
- na základě svého vnímání identifikuje základní odlišnosti v interpretaci téhož hudebního materiálu (např. tempo, agogika, dynamika, instrumentace)
- prezentuje podle vlastního výběru titul z oblasti artificiální nebo nonartificiální hudby, uvede jeho základní charakteristiky a konfrontuje je s obecnými charakteristikami slohového období nebo směru
- prokáže základní orientaci v hraničních oblastech hudební vědy (např. akustika, hudební psychologie včetně muzikoterapie, hudební sociologie)
- prokáže přehled po základních žánrech, stylech a směrech nonartificiální (tzv. populární) hudby a zařadí neznámý titul alespoň do širšího okruhu historických i aktuálních směrů
- samostatně zhodnotí (např. srovnáním) interpretační úroveň prezentovaného titulu
- prokáže základní znalosti v právních aspektech tvorby, interpretace a šíření hudebního díla

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hra na klarinet připravuje hráče, kteří najdou široké uplatnění v sólové hře (od klasických koncertů po skladby soudobých autorů), komorní hudbě (od dechových duet až po menší komorní soubory). Klarinet je standardní součástí komorních i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech (klasická hudba, jazz, dechová hudba atd.). Dle vyspělosti žáka volíme studium na Es-klarinet nebo B-klarinet. První jmenovaný typ klarinetu je vhodný pro žáky, kteří nemohou vzhledem k velikosti rukou a celkové tělesné konstituci hru na B-klarinet obsáhnout. Výuce předchází hra na zobcovou flétnu nebo jiný hudební

nástroj. Samotný klarinet může být zároveň též přípravou ke hře na saxofon. V rámci studia se může žák seznámit i s hrou na basklarinet.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia:

1.– 2. ročník

Žák pojmenuje jednotlivé díly nástroje a nástroj samostatně jej složí a rozloží,

- popíše provedení základní údržby nástroje a plátku po jeho použití,
- předvede při hře správné držení nástroje,
- nasadí tón jazykem, zahraje jednoduché melodie a písně z not nebo z paměti,
- prokáže orientaci v notové osnově v houslovém klíči v rozsahu, který používá při hře,
- udrží svoji melodickou linku při hře s dalším nástrojem, je schopný sólového vystoupení na veřejnosti.

I. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák pojmenuje jednotlivé díly nástroje a nástroj samostatně složí a rozloží,

- popíše základní údržbu nástroje a plátku po jeho použití,
- předvede při hře správné držení nástroje, postavení rukou a je schopný sebekontroly,
- nasadí tón jazykem,
- zahraje stupnici F dur a G dur v šalmajovém rejstříku v rozsahu jedné oktávy,
- zahraje jednoduché melodie a písně z not nebo z paměti, v rozsahu tónů e – b₁, s využitím détaché a legata,
- prokáže orientaci v notové osnově v houslovém klíči v rozsahu, který používá při hře,
- udrží svoji melodickou linku při hře s dalším nástrojem, je schopný sólového vystoupení na veřejnosti.

2. ročník

Žák zahraje stupnice C dur, F dur a G dur + T⁵ velkým rozkladem, zahraje vydržované tóny stupnice z forte do piano s důrazem na intonační vyrovnanost,

- předvede malíkové hmaty levé a pravé ruky,
- koriguje intonaci při hře s učitelem v unisonu, příp. v jednoduchých dvojhlosech,
- při hře využije základní dynamické odstíny (f + mf),
- prokáže orientaci v notové osnově v houslovém klíči a naučené tóny (do e²) zapíše do notové osnovy,
- zahraje z paměti lidovou píseň nebo skladbu s doprovodem klavíru.

3. ročník

Žák hraje stupnice dur a moll do 1# a 1b + T⁵ velkým a malým rozkladem (po třech) v rozsahu tónů e-a²,

- dokáže samostatně naladit nástroj a samostatně vybrat vhodný plátek,
- zahraje z listu píseň nebo skladbu přiměřené technické obtížnosti,
- využije základní stupně dynamiky (forte, mezzoforte, piano),
- dovede zahrát rytmické útvary (synkopu, trioly, noty šestnáctinové),
- hraje skladbičky jiných hudebních žánrů (pop, jazz apod.).

4. ročník

Žák hraje stupnice dur a moll do 2# a 2b + T⁵ velkým a malým rozkladem (po třech) v rozsahu do d³ s využitím probraných artikulací, hraje staccato s důrazem na rytmickou přesnost,

- zahraje probrané melodické ozdoby (příráz, nátryl),
- zahraje z listu píseň nebo skladbu v tóninách do 1# nebo 1b,
- uplatní širší škálu dynamických odstínů, zejména crescendo a decrescendo,
- zahraje rytmicky přesně tečkovaný rytmus.

5. ročník

Žák zahraje stupnice dur a moll do $2\#$ a $2b + T^5$ (velký a malý rozklad po třech), D^7 (velkým rozkl. v rozsahu do e^3 ,

- zahraje melodickou ozdobu (opora, trylek, skupinka),
- transponuje lidové písně o velkou sekundu výš (in C),
- předvede čtení a hru drobnějších notových hodnot (noty dvaatřicetinové apod.) při hře přednesových skladeb.

6. ročník

Žák zahraje stupnice dur a moll do $3\#$ a $3b + T^5$, velkým a malým rozkladem (po třech), D^7 , Zm^7 velkým rozkladem v rozsahu do f^3 ,

- zahraje melodickou ozdobu obal,
- nastuduje samostatně obsahově jednodušší skladby,
- vytvoří si vyhovující prstoklad s využitím pomocných hmatů,
- samostatně si rozvrhne nádechy v přednesových skladbách.

7. ročník

Žák využije rozsah celého nástroje, plynule a s jistotou přechází do všech tónových poloh s uplatněním hry détaché, portamento, staccato, legato. Podílí se výběrem skladeb na přípravě a dramaturgii absolventského koncertu,

- předvede transpozici složitějších melodií in C,
- zahraje všechny stupnice dur a moll do $3\#$ a $3b + T^5$, D^7 , Zm^7 velkým a malým rozkladem (po třech) v daném rozsahu,
- transponuje lidové písně o velkou sekundu a čistou oktávu z původních tónin (B, C).

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák pojmenuje jednotlivé díly nástroje a dovede nástroj samostatně složit a rozložit,

- provede základní údržbu nástroje a plátku po jeho použití,
- správně drží nástroj při hře, ovládá postavení rukou a je schopný sebekontroly,
- použije při hře pravého i levého malíčku,
- nasadí tón jazykem,
- předvede orientaci v notové osnově v houslovém klíči a naučené tóny dokáže zapsat do notové osnovy,
- hraje jednoduché melodie a písně z not nebo z paměti, v rozsahu tónů $e - b^1$, s využitím détaché a legata,
- při hře využívá základní dynamické odstíny forte, mezzoforte,
- zahraje vydržované tóny stupnice z forte do piana s důrazem na intonační vyrovnanost,
- koriguje intonaci při hře s učitelem unisono, příp. v jednoduchých dvojhlasích,
- reprodukuje jednoduchý melodický úryvek podle sluchu od daného tónu.

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák hraje všechny stupnice dur a moll do $3\#$ a $3b + T^5$, D^7 a Zm^7 v rychlejším tempu,

- zahraje chromatickou stupnici v rozsahu jedné oktávy a dovede ji zapsat,
- interpretuje skladby různých slohových období – klasické, romantické i soudobé.

2. ročník

Žák hraje všechny stupnice dur a moll do $4\#$ a $4b + T^5$, D^7 a Zm^7 v rychlejším tempu,

- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu,
- provede drobnou úpravu tvrdšího či měkčího plátku.

3. ročník

Žák rozpozná oblast vlastní seberealizace, samostatně se v ní zdokonaluje a obstarává studijní materiál,

- vytvoří druhý hlas k jednoduché lidové písni v tercii.

4. ročník

Žák uplatní všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje,

- prokáže orientaci v notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb,
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

KLASICKÁ KYTARA

H.10

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním obsahem výuky hry je především hudba všech slohových období, součástí výuky jsou také v základní míře doprovody a akordy. Klasická kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického i akordického. Uplatňuje se jako sólový nebo doprovodný nástroj, stejně tak se využívá v komorní a orchestrální hře. Základy hry na kytaru jsou výhodou při studiu příbuzných nástrojů (elektro-akustická kytara, elektrická kytara, basová kytara, ...).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák pojmenuje základní části nástroje, předvede optimální sezení a postavení obou rukou při hře,

- prokáže znalost označení prstů obou rukou (p, i, m, a, 1, 2, 3, 4) a číslice 0 pro označení prázdné struny,
- pojmenuje struny na kytarě a pozná jejich zápis v notaci,
- zahraje palcem pravé ruky (ruky, hrající nad otvorem nástroje) jednoduchá cvičení na strunách D, A, E,
- zahraje na prázdných strunách e, h, g střídáním ukazováku a prostředníku pravé ruky,
- zahraje jednoduchá cvičení a říkadla na prázdných strunách nápodobou učitele i z not,
- zahraje a pojmenuje základní tóny g₁ – g₂, využije je v jednoduchých říkadlech a drobných jednohlasých skladbičkách.
- zahraje pravou rukou kombinovaný úhoz palec – prst,
- zahraje a pojmenuje tóny e, a, d₁ – g₂ a využije je v jednoduchých říkadlech a drobných jednohlasých skladbičkách a písničkách,
- hraje říkadla a jednoduché písně samostatně i s doprovodem učitele,
- doprovodí jednoduché melodie a lidové písně hrou prázdných strun (T, D) – improvizace,
- zahraje na třech strunách zjednodušené akordy C, G, G₇ a využije je při jednoduchém doprovodu písní.

I. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák zařadí kytaru do skupiny nástrojů, pojmenuje jednotlivé části nástroje,

- předvede optimální sezení s nástrojem, držení nástroje a postavení obou rukou při hře,
- zahraje a pojmenuje základní tóny v rozsahu e – g₂ a využije je v jednoduchých říkadlech a drobných jednohlasých skladbičkách,
- prokáže orientaci na hmatníku v I. poloze a hraje na všech strunách,
- rozumí pojmům: basové a melodické struny, příznávkový doprovod, stupnice, akord,
- předvede hru palcem na prázdných strunách, a přechod prstů pravé ruky ze struny na strunu,
- zahraje prázdný bas s melodií a melodií v basu s jednohlasou příznávkou na prázdné struně, při hře použije současný úhoz prstů (i, m) a současný úhoz palec – prst (p–i, p–m),
- dokáže zahrát stupnice C, G, D v rozsahu jedné oktávy s využitím prázdných strun,
- použije při hře základní dynamiku (*p–f*) a agogiku (*rit.*),

- zahraje na třech až čtyřech strunách zjednodušené akordy C, G, G7, D7 a využít je při doprovodu písní,
- z listu zahraje jednoduchou jednohlasou melodií v I. poloze na melodických strunách e, h, g v pomalém tempu v tónině C.

2. ročník

Žák se orientuje na hmatníku a hraje v rozsahu I. – II. polohy na melodických strunách,

- předvede základy střídavého úhozu prstů pravé ruky na jedné struně v kombinacích i-m, m-a, i-a, předvede hru basu s dvouhlasou příznávkou a jednoduchý rozklad (p-i-m-i, p-m-a-m),
- zahraje a pojmenuje tóny s křížky v rozsahu e – a₂,
- předvede hru dvojhmatů,
- zahraje stupnice (A, E, a, e, d) v rozsahu jedné oktávy s výběrem jednoduchých kadencí,
- použije výrazové prostředky (tenuto, staccato), základní dynamiku (*p - mf - f*) a rozliší základní tempa (*Andante, Moderato, Allegro*),
- zahraje z listu jednoduchou jednohlasou melodií v I. poloze na melodických strunách e, h, g na třech až čtyřech strunách zahraje zjednodušené akordy C, G, G7, D, D7, A, A7, E, ami, emi, a využije je při jednoduchém doprovodu písní.

3. ročník

Žák samostatně naladí kytaru s pomocí elektronické ladičky,

- prokáže orientaci na hmatníku a hraje v rozsahu I. - III. polohy na všech strunách,
- zná, chápe a dokáže vysvětlit pojmy barré, legato, glissando, crescendo a decrescendo, ordinare (naturale), sul tasto, sul ponticello, portamento, značení akcentů, tónika, subdominanta, dominanta, transpozice, Lento, Allegretto, Coda,
- použije ve hře různé prstové kombinace p, i, m, a, zahraje malé barré
- zahraje současným pohybem palce proti prstům,
- předvede hru basu s tříhlasou příznávkou,
- zahraje stupnice v rozsahu dvou oktáv (C, G, D, A, E, a, e) s využitím prázdných strun s kadencemi v základní poloze,
- zahraje příznávkový doprovod se střídavým basem a další jednoduché doprovody písní ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu s využitím základních harmonických funkcí T, S, D
- zahraje z listu jednoduchou jednohlasou melodií na všech strunách a melodií s prázdnými basy D, A, E,
- zahraje podle vlastní představivosti melodie jednoduchých lidových písní v I. poloze

4. ročník

Žák se orientuje na hmatníku a hraje v rozsahu I. - V. polohy na všech strunách,

- vysvětlí a využije při hře pojmy *pp – p – mf – f – ff*, značení akcentů *sf, sfz, arpeggio, triola, accelerando, marcato, dolce, Grave, Largo, ostinátní bas*,
- zná optimální úpravu nehtů,
- dokáže zahrát vzestupné a sestupné legato s využitím prázdné struny
- zahraje typové stupnice (C, G, D, A, E) v rozsahu dvou oktáv s kadencemi v základní poloze s využitím velkého barré,
- hraje doprovody písní s použitím různých typů prstových rozkladů, v akordech použije velké barré
- zahraje z listu v rozsahu I. – II. polohy na všech strunách,
- zahraje podle vlastní představivosti melodie lidových či umělých písní v rozsahu I. - II. polohy.

5. ročník

Žák se orientuje na hmatníku, hraje v rozsahu I. - VII. polohy na melodických strunách,

- vysvětlí a při hře použije pojmy: *tambora, flažolet, glissando, rubato, molto, maestoso, cantabile, comodo, poco, vivace*, hra dopadem (*apoyando*) a hra bez dopadu (*tirando*),
- hraje *pizzicato, arpeggio, vzestupné a sestupné legato* k prázdné struně,
- předvede jednoduché melodické ozdoby (přiraz),

- zahraje přirozené flažolety,
- zahraje typové stupnice Dur i moll v rozsahu dvou oktáv s kadencemi v základní poloze,
- hraje akordy dur, dur7, maj7, moll a umí je využít při doprovodu písní v různých tóninách,
- dokáže vytvořit doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí,
- transponuje písně do tónin C, G, D s použitím T, S, D,
- dokáže hrát z listu v rozsahu I. – II. polohy na všech strunách,

6. ročník

Žák se orientuje na hmatníku v rozsahu I. - VII. polohy na všech strunách,

- umí naladit kytaru pomocí systému porovnávání strun,
- zahraje typové stupnice v rozsahu 2 oktáv s kadencemi,
- zahraje vícehlas,
- zahraje kombinované legato, obtížnější melodické ozdoby (nátryl, mordent),
- zahraje z listu v rozsahu I. – V. polohy na melodických strunách,
- vytvoří doprovod k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí a VI. stupně.

7. ročník

Žák se orientuje na hmatníku a hraje v rozsahu I. – IX. polohy na melodických strunách,

- provede stručné zhodnocení slyšeného výkonu – posoudí muzikalitu, kvalitu tónu, využití dynamiky, využití rejstříků, vhodnost tempa, rytmus, frázování, pozná chyby a nečistoty ve hře,
- zahraje typové stupnice v rozsahu 2–3 oktáv s kadencemi,
- použije i obtížnější melodické ozdoby (obal, skupinka, trylek),
- zahraje umělé flažolety, rasgado,
- vytvoří doprovod k písním v durových tóninách s použitím hlavních harmonických funkcí a II. a VI. stupně,
- zahraje z listu v rozsahu I. – V. polohy na všech strunách.

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák zvládne s ohledem na fyzickou vyspělost učivo minimálně 1. a 2. ročníku I. stupně základního studia:

- předvede optimální sezení s nástrojem, držení nástroje a postavení obou rukou při hře,
- zahraje a pojmenuje základní tóny v rozsahu e – g² a využije je v drobných jednohlasých skladbičkách,
- prokáže orientaci se na hmatníku v I. poloze a hraje na všech strunách,
- rozumí pojmem: basové a melodické struny, příznávkový doprovod, stupnice, akord,
- dokáže zahrát stupnice C, G, D v rozsahu jedné oktávy s využitím prázdných strun,
- použije při hře základní dynamiku (*p-f*) a agogiku (*rit.*),
- zahraje akordy T-D-S v tóninách G, D, A, E, a, e
- při doprovodu písní použije jednoduché rytmy na 2 a 3 doby,
- předvede hru základních dvojhmatů,
- zahraje z listu jednoduchou jednohlasou melodií v I. poloze na melodických strunách e, h, g na třech až čtyřech strunách zahraje zjednodušené akordy C, G, G7, D, D7, A, A7, E, ami, emi, a využije je při jednoduchém doprovodu písní.

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák se orientuje po celém hmatníku na všech strunách,

- zahraje stupnice dur a moll v rozsahu 2–3 oktáv s kadencemi, předvede hru všech typů kvintakordů,
- zahraje kytarové skladby různých slohových období.

2. – 4. ročník

Žák dokáže vytvořit doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí,

- transponuje doprovod písně do základních kytarových tónin,
- samostatně se podílí na výběru skladeb pro sólovou i komorní hru,
- upraví skladbu nebo píseň dle svého výběru pro více nástrojů,
- zahraje skladby různých slohových období a různých hudebních žánrů, zahraje z listu do X. polohy,
- prokáže orientaci v kytarové hudbě jednotlivých hudebních epoch a stylů a dokáže je rozlišit.

KLASICKÝ ZPĚV

H.11

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka klasického zpěvu umožňuje systematicky a uvědoměle zvládnout základy dechové techniky a osvojení si pěveckých dovedností a návyků. Pedagog rozvíjí pozitivní emoční vazbu žáka ke zpěvu, talent, hudebnost, podporuje jeho zdravý hlasový vývoj, výrazové schopnosti a respektuje charakter hlasu žáka v průběhu celého studia. Základy techniky zpěvu, které jsou vyučovány do 3. ročníku studia, jsou společné pro všechny hudební žánry. Cílem studia je kultivovaný zpěv na základě získaných pěveckých dovedností a návyků se zachováním originality každého žáka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák nápodobou předvede správné držení těla,

- zopakuje reprodukováný tón
- zvládne jednoduchá pěvecká intonační cvičení
- zpívá jednoduchou píseň z paměti

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák využívá klidné přirozené dýchání, přirozený postoj,

- zopakuje jednoduchá dechová a hlasová cvičení
- rozlišuje základní dynamiku (p, mf, f) pomocí sluchu
- zpívá z paměti jednoduchou píseň s doprovodem kopírujícím melodii

2. ročník

Žák předvede pěvecký nádech bez nápadného zvedání ramen,

- ovládá základní dynamiku (p, mf, f) a agogiku (rychlá a pomalá píseň)
- zpívá lidové a umělé písně z paměti s doprovodem kopírujícím melodii

3. ročník

Žák použije základní pěvecko-technické dovednosti,

- zpívá lidové a umělé písně s doprovodem
- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly
- poznává zpěv v legatu

4. ročník

Žák zvládne princip žeberně-bráničního dýchání v součinnosti se správným pěveckým postojem

- zdůvodní důležitost rozezpívání a názorně předvede některá dechová a hlasová cvičení
- vyjmenuje příklady zásad hlasové hygieny
- zazpívá výrazově odlišné skladby s klavírním doprovodem
- zazpívá jednoduché lidové písně a capella
- zvládne měkké nasazení tónu

5. ročník

Žák použije základní principy hlasové hygieny v předmutačním či mutačním období

- je schopen jednoduchého rozboru zpívané písně
- zachovává přirozenou barvu hlasu při zpěvu

- vysvětlí obsah zpívaného textu
- pracuje s výrazem písně – nálada, dynamika, práce s korepítőrem

6. ročník

Žák zvládne práci s bránicí, zpívá plynulou kantilénou,

- při zpěvu používá všechny dosud získané pěvecko-technické dovednosti a návyky
- pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu dle svých možností
- ohodnotí pěvecké nahrávky své případně svých kolegů i pěveckých profesionálů
- při zpěvu prodlužuje zpívanou hudební frázi a kantilénu na základě správně vedeného dechu
- kultivovaně vystupuje na jevišti
- popíše pojmy hlasový rejstřík a rezonance a jejich uplatnění při zpěvu
- zpívá v jednoduchém lidovém dvojhlasu

7. ročník

Žák je schopen zcela samostatné práce s korepítőrem,

- vybírá hudební skladby adekvátně ke svým hlasovým možnostem
- zpívá vícehlasé skladby
- prokáže schopnost orientace v notovém zápise
- vyjmenuje a uplatňuje zásady veřejné interpretace při veřejném vystoupení
- vysvětlí nutnost správné hlasové hygieny, vysvětlí její principy a rozumí jim
- navštívuje koncerty svých kolegů a aktivně se účastní reprezentace školy
- objektivně ohodnotí svůj pěvecký výkon

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák předvede správný pěvecký postoj a chápe jeho důležitost při zpěvu,

- předvede měkké nasazení tónu
- ovládne správný pěvecký dech
- vyjmenuje příklady zásad hlasové hygieny
- prokáže orientaci v notovém zápise zpívané písně
- zpívá legato
- chápe důležitost flexibilní spodní čelisti a správné postavení a důležitost mluvidel
- zpívá lidovou a umělou píseň s klavírním doprovodem

II. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák uplatňuje základní pěvecké návyky a dovednosti při zpěvu (pěvecký dech, měkký hlasový začátek, správná artikulace),

- má propojené hlasové rejstříky
- chápe důležitost vyrovnaných vokálů
- samostatně pracuje s korepítőrem
- rozumí zpívané hudební skladbě tím způsobem, že popíše její obsah a náladu a pokusí se ji adekvátně vyjádřit svým zpěvem
- prokáže znalost orientace v notovém zápise
- zpívá lidovou a umělou píseň s klavírním doprovodem

2. – 4. ročník

Žák zpívá vícehlasé skladby a prokáže znalost orientace v notovém zápise i u vícehlasých skladeb

- popíše stylové rozdílnosti studovaných skladeb
- s jistotou se pohybuje na pódiu a je schopen kultivovaného projevu
- uvědoměle používá žeberně-brániční dýchání při zpěvu
- vnímá hudební skladbu jako celek a je schopen využít své vlastní kreativity při hledání správného a adekvátního výrazu skladby
- využívá zpěv v dynamické škále p-f

- předvede samostatné rozezpívání
- formuluje důvody proč studuje zpěv a co mu tato aktivita přináší
- je schopen zcela samostatné práce s korepeticí
- vyhledá hudební či pěveckou literaturu z doporučených zdrojů
- aktivně se účastní koncertů svých kolegů či profesionálů nebo jako posluchač
- koriguje působení trémy a její dopady na pěvecký výkon

KLÁVESOVÉ NÁSTROJE V POPULÁRNÍ HUDBĚ

H.12

Charakteristika vyučovacího předmětu

Studium je určeno pro žáky se zájmem o celkový přehled v akustických i elektrických klávesových nástrojích, především jejich uplatnění v rozličných stylech hudby. Žáci se aktivně seznamují s moderními klávesovými nástroji a jejich možnostmi. Po celou dobu studia získávají nezbytné základy klavírní techniky, včetně přehledu o základním klavírním repertoáru. Elektronické nástroje jsou nejčastěji spojovány s populární hudbou, ovšem není výjimkou jejich využití v tvorbě soudobých skladatelů umělé hudby. Nedílnou součástí studia je úvod do harmonie, rozvoj hudební všestrannosti a schopnosti improvizace. Toto propojení dává žákům možnost uplatnit získané dovednosti při hře a interpretaci skladeb rozličných období a stylů formou sólové hry, nebo při doprovodu sólistů, zejména pak při hře v souborech a orchestrech. Výuka je vhodná pro všechny věkové kategorie.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák zná a dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s nástrojem

- přirozeně sedí a používá uvolněné postavení rukou
- vysvětlí základní pojmy nutné pro funkci a ovládání nástroje
- čte noty v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu
- předvede hru portamento/legato/staccato a hru dvojhmatů dle svých možností
- zná noty a pomlky, čtvrtové takty, jednoduché rytmické útvary
- zahraje za doprovodu učitele jednoduché písně v rozsahu pěti prstů

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák popíše a dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s nástrojem

- předvede uvolněné postavení ruky a prstů, správně sedí u nástroje
- vědomě rozlišuje hru legato, staccato a předvede hru dvojhmatů
- hraje stupnice od bílých kláves a kvintakord s obraty
- vysvětlí pojem akordová značka
- vysvětlí základní informace z hudební teorie – délky a čtení not
- názorně předvede ovládání nástroje

2. ročník

Žák předvede základní pianistické návyky a usiluje o zdokonalení techniky

- předvede hru oběma rukama, používá dvojhmaty
- zahraje durovou stupnici přes dvě oktávy protipohybem dohromady a kvintakord s obraty
- vytvoří a zahraje akord podle akordové značky (dur, moll, 7)
- prokáže znalosti rozšířenější informace z hudební teorie, především čtení not v houslovém a basovém klíči
- hraje skladby a písně ve větším než pětitónovém rozsahu
- využívá adekvátně možnosti nástroje, především při volbě rejstříků, podle typu hrané skladby

3. ročník

Žák hraje stupnice dur i moll dohromady s obraty kvintakordu

- Prokáže orientaci v notovém zápise v rozsahu celé klaviatury
- zná pojem T, S, D a umí vyje vytvořit v dané stupnici, včetně obrátů
- vytvoří jednoduché doprovody ke známým lidovým písním s využitím T, S, D
- hraje lidové a jednoduché populární písně
- hraje snadné skladby pro klavír
- vysvětlí a prakticky ukáže ovládnání nástroje, volby zvuků, nastavení doprovodů, registrů

4. ročník

Žák hraje všechny stupnice dur i moll s obraty akordů a kadencí T, S, D v obratech

- hraje oběma rukama v celém rozsahu nástroje
- při hře používá jednoduchý pedál
- interpretuje snadné populární skladby i jednoduché skladby z oblasti vážné hudby
- hraje doprovody písní s akordy
- zahraje z listu skladby nižších ročníků
- rozlišuje základní rytmy a tance (polka, valčík, shuffle)
- vytvoří a zahraje schéma 12 ti taktového blues v různých tóninách

5. ročník

Žák hraje stupnice dur a moll všemi způsoby, včetně akordů a kadencí

- vytvoří a zahraje septakordy podle akordových značek (zmenšené, zvětšené, dimenzované akordy a jejich obraty)
- hraje odpovídající etudy ke zdokonalení prstové techniky
- hraje náročnější klavírní sklady a polyfonní skladby
- zahraje základní melodické ozdoby
- ovládá a využívá plnohodnotně možnosti a funkce daného nástroje
- vytvoří doprovod písně a zvolí vhodnou stylizaci doprovodu
- jednoduše doprovodí jiný nástroj/sólistu

6. ročník

Žák zahraje stupnice dur a moll všemi způsoby, včetně akordů a kadencí

- vytvoří a zahraje podle akordových značek veškeré akordy
- používá náročnější kombinace rejstříků, všechny funkce nástroje, používá sekvence
- upraví jednoduchou (klavírní) skladbu pro hru s doprovodem
- rozlišuje hudební styly a žánry, hraje s dynamikou a agogikou
- samostatně tvoří doprovody k jednotlivým populárním písním
- prakticky aplikuje návyky potřebné pro veřejné vystupování (volba repertoáru, chování, oblečení)
- hraje v souboru nebo se věnuje souhře s dalším nástrojem, korepetuje

7. ročník

Žák samostatně pracuje s funkcemi ovládnání nástroje, nástroj podrobně popíše a vysvětlí jeho funkce

- samostatně tvoří nastavení nástroje a uloží nastavení do paměti
- vysvětlí terminologii v českém a anglickém jazyce, italské hudební názvosloví
- interpretačně spolupracuje se zpěvákem, sólistou, či orchestrem
- hraje v souboru, samostatně upraví doprovod skladeb, zahraje sólo

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák předvede uvolněné postavení ruky, správně sezení u nástroje, popíše tóny na celé klaviatuře, čte noty v obou klíčích

- zná základní funkce a možnosti nástroje
- hraje volným tempem všechny stupnice dur i moll s obraty akordů a kadencí T, S, D v obratech

- teoreticky zná i prakticky využívá základní akordy a hru akordových značek
- hraje odpovídající etudy ke zdokonalení prstové techniky
- hraje jednodušší klavírní skladby a základní polyfonní skladby
- vytvoří doprovod písně a zvolit vhodnou stylizaci doprovodu
- jednoduše doprovodí jiný nástroj/sólistu

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák teoreticky vyjmenuje i prakticky zahraje všechny akordy hlavní, vedlejší, alterované, odvozené samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, při samostudiu a hře uplatňuje sluchovou sebekontrolu

- samostatně si vybírá skladby
- slovně formuluje vlastní stanovisko na znějící hudbu
- reprodukuje podle sluchu jednoduchou píseň s doprovodem akordů

2. – 4. ročník

Žák teoreticky zná a prakticky používá všechny akordy hlavní, vedlejší, alterované, odvozené a uplatní je při tvorbě doprovodu písní

- používá veškeré funkce nástrojů při hře, včetně kontrolerů, pedálů, ovladačů
- samostatně nastuduje skladbu v patřičné odpovídající orchestraci a stylizaci
- ovládá základní principy práce v notačním SW, včetně zápisu vybrané skladby
- využívá internet k získávání informací o současných trendech v oblasti elektronických klávesových nástrojů a pro inspiraci své interpretace
- improvizuje na základě harmonického základu, vytvoří improvizované sólo ve skladbě
- interpretuje skladby populární hudby, včetně vlastní orchestrace
- začleňuje se do souborů

KLAVÍR

H.13

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hra na klavír je realizována individuální výukou žáka a doplňují jej další kolektivní předměty: Skupinová interpretace Receptce a reflexe hudby. Klavír nachází své uplatnění při sólové, komorní hře, doprovodech nebo v orchestraci. Výuka hry na klavír je podstatnou součástí pro budoucí hudební uplatnění žáka a jeho případnou profesionální dráhu (pedagog hudby, koncertní hráč, korepetitor). Cílem studia je vychovat samostatného hráče s vlastním hudebním zaměřením, který po celou dobu studia upevňuje, rozšiřuje a propojuje základy klavírní hry a hudební teorie.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák předvede správné sezení u klavíru s oporou nohou (pedálový adaptér)

- předvede zrakovou i hmatovou orientaci po celé klaviatuře podle skupinek černých kláves
- hraje jednoduchou skladbu či lidovou píseň z paměti oběma rukama (současně nebo střídavě) v pětiprstové poloze úhodem portamento a staccato
- rozlišuje vnitřní pulzaci jednotlivých skladeb a jejich metrum na elementární úrovni
- pojmenuje tóny na bílých klávesách bez rozlišení oktáv

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák předvede správné sezení u klavíru s oporou, postavení rukou

- pojmenuje tóny na bílých klávesách s rozlišením oktáv
- hraje portamento, staccato a legato
- hraje oběma rukama durovou stupnici a tónický kvintakord zvlášť přes jednu oktávu, vyjmenuje jejich tóny

- hraje jednoduché skladby nebo písně s využitím podkladu nebo překladu prstů lidovou píseň s doprovodem basových tónů základních harmonických funkcí T S D
- využívá prostřednictvím hry pravého pedálu zvukových možností nástroje a jeho barevnosti
- čtení noty v houslovém i basovém klíči a propojuje je s hrou na klavír
- uplatňuje při hře základní dynamiku (f, mf, p,) předvede hru dvojhmatu ve studovaných skladbách
- rozlišuje těžké a lehké doby

2. ročník

Žák dodržuje metro-rytmický notový zápis studovaných skladeb s předepsaným prstokladem

- hraje durové stupnice v rozsahu dvou oktáv dohromady v protipohybu kvintakordy a jejich obraty úhozem tenuto, staccato, rozloženě
- hraje skladby s uplatněním úhozové nezávislosti rukou
- vyhledá a pojmenuje v notovém zápisu dynamická znaménka (p, mf, f, crescendo, decrescendo), a uplatňuje je při hře skladeb se sluchovou kontrolou
- používá pedál dle zápisu se sluchovou sebekontrolou
- transponuje pomocí sluchu lidovou píseň v durové tónině

3. ročník

Žák dodržuje základní principy opory a uvolněnosti těla

- uplatňuje dle svých možností přirozenou hru s pevnými konečky prstů pro tvorbu znělého, měkkého tónu
- hraje mollové stupnice od bílých kláves přes dvě oktávy dohromady s příslušnými akordy a obraty
- hraje charakteristicky odlišné skladby a dokáže je na elementární úrovni adekvátně interpretovat
- hraje složitější rytmické útvary (trioly, synkopy, tečkovaný rytmus)
- hraje s dynamikou p, mf, f, crescendo, decrescendo a uplatňuje jednoduché tempové změny (ritardando, accelerando)
- hraje lidové písně s akordickým doprovodem
- rozliší ve skladbě jednotlivé části ve smyslu skladebného rozboru

4. ročník

Žák hraje druhou nebo třetí prstokladovou skupinu durových stupnic v rovném pohybu přes čtyři oktávy

- hraje čtyřhlasý tónický akord s obraty (současně či rozloženě dle velikosti ruky)
- hraje chromatickou stupnici
- hraje jednoduché melodické ozdoby (např. příraz, nátryl, mordent)
- hraje jednoduchou polyfonii (vedení alespoň dvou hlasů) z listu jednoduché skladby úrovně 1.-2. ročníku
- pojmenuje základní formální prvky v hrané skladbě (motiv, téma)
- odliší dynamicky hru melodie od doprovodu
- dodržuje tempová označení při hře skladeb

5. ročník

Žák hraje plynule stupnice durové a mollové v rovném pohybu přes čtyři oktávy

- hraje akordy tenuto, staccato a rozloženě ve tvaru čtyřzvuků vyrovnaným úhozem ve středním tempu
- hraje stylově a charakteristicky odlišné skladby a adekvátně je interpretuje
- hraje jednoduchý improvizovaný doprovod k písni
- předvede využití svých teoretických znalostí při práci na notovém textu a rozboru skladby
- vyhledá ve skladbě hudební fráze a dokáže je interpretovat
- hraje kultivovaným tónem na základě sluchové sebekontroly
- podílí se s učitelem na tvorbě prstokladu a pedalizaci ve skladbě

- zhodnotí interpretovanou skladbu v souladu se svými zkušenostmi a znalostmi

6. ročník

Žák hraje stupnice v kombinovaném pohybu od bílých kláves čtyřhlasé akordy (tenuto, staccato, rozložene)

- hraje složitější melodické ozdoby (např. obal, trylek, arpeggio)
- hraje čtyřručně se spolužákem nebo učitelem
- hraje z listu skladby na úrovni 2. a 3. ročníku
- hraje ve středních a rychlých tempech s vyrovnaným úhazem na větších plochách
- uplatňuje techniku oktávové hry (v závislosti na velikosti ruky) nebo polyrytmiky (2:3)
- používá širší škálu dynamického a agogického rozlišení pp – ff, ritardando, accelerando a daným pojmům rozumí
- hraje z paměti a trénuje pamětní vytrvalost při hře skladeb většího rozsahu
- zhodnotí objektivně vlastní výkon

7. ročník

Žák předvede, že dokáže propojit získané technické a výrazové dovednosti při vkusné interpretaci skladeb se zachováním jejich stylovosti

- hraje skladby náročnějšího obsahu odlišných stylových období a žánrů
- hraje ve vícehlasu s dynamickým odlišením melodického hlasu
- nastuduje samostatně skladbu, navrhne prstoklad a pedalizaci
- zhodnotí objektivně svůj výkon nebo výkon spolužáka
- prokáže, že navštěvuje koncerty a aktivně se účastní reprezentace školy
- účastní se čtyřruční hry či komorní hry a dbá na vzájemnou spolupráci a citlivé vnímání spoluhráče

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák předvede správné sezení s oporou, postavení rukou

- pojmenuje jednotlivé tóny na klaviatuře s rozlišením oktáv
- hraje durové stanice první prstokladové řady přes dvě oktávy a tónický kvintakord
- hraje jednoduchou skladbu či píseň z paměti oběma rukama
- hraje lidové písně s elementárním doprovodem
- hraje skladbu s dodržением notového zápisu s předepsaným prstokladem
- hraje a pojmenuje noty v houslovém i basovém klíči
- použije pravý pedál
- prokáže schopnost metroritmického cítění při hře skladeb
- předvede při hře základní druhy úhazu (portamento, staccato, legato) a dbá na tvorbu znělého tónu
- prokáže znalost základních dynamických a tempových označení a adekvátně je používá při hře skladeb

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák hraje skladby jako jednotný celek s vnitřní dynamikou a rytmikou

- hraje písně s akordickým nebo improvizovaným doprovodem
- prokáže orientaci v notovém zápisu a význam předepsaného italského názvosloví
- navrhne samostatně prstoklad
- předvede vyrovnanost úhazové techniky a dbá na tvorbu kultivovaného tónu
- uplatní úhazovou i dynamickou nezávislost rukou při hře
- účastní se čtyřruční hry nebo hry z listu
- použije pravý i levý pedál

2. – 4. ročník

Žák hraje skladby z klasické klavírní literatury, technicky a výrazově náročnější z různých slohových období, využívá hru z paměti

- prokáže schopnost dodržet frázování a artikulaci interpretované skladby v souvislosti se slohovým zařazením díla
- hraje z listu skladby střední obtížnosti
- se aktivně podílí na výběru repertoáru
- nastuduje samostatně vybranou skladbu, navrhne prstoklad, pedalizaci a její vnitřní výstavbu (frázování, dynamika, tempo, agogika)
- krátce pohovoří o tvorbě vybraných významných českých i světových skladatelů
- je schopen formálního rozboru interpretované skladby s jednoduchým slovním opisem
- prokáže, že navštěvuje koncerty a dodržuje zásady společenského chování na veřejném vystupování

KOLEKTIVNÍ HUDEBNÍ PRAXE

H.14

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět v sobě slučuje veškeré formy praktické kolektivní výuky (čtyřruční hra na klavír a varhany, komorní, souborová, orchestrální hra a zpěv, vokální a instrumentální doprovod, různé hudební skupiny apod.). Žáci se aktivně zapojují se svým nástrojem či ve zpěvu do některého ze školních kolektivních seskupení. Široké studijní možnosti školy nabízejí žákům uplatnění v takové formě kolektivní hry, která nejlépe vyhovuje jejich hudebním zájmům a studijnímu zaměření. Prostřednictvím svého studijního zaměření žák přispívá ke společnému výsledku a uvědomuje si zde svoji spoluzodpovědnost za kolektivní dílo.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. stupeň základního studia:

1. – 2. ročník

Žák porozumí hudebním pojmům, charakteristickým pro kolektivní hudební praxi (hlas, part, tempo, takt, souhra),

- prokáže orientaci ve svém partu a interpretuje jej na úrovni příslušného ročníku individuálního studia.

3. – 4. ročník

Žák využije své základní hudební dovednosti při práci v kolektivu, vysvětlí hudební pojmy, charakteristické pro kolektivní hudební praxi (hlas, part, tempo, takt, souhra),

- interpretuje svůj part na úrovni příslušného ročníku individuálního studia a respektuje společné rysy nacvičované skladby, (tempo, takt),
- vědomě použije dynamiku a uplatní sluchovou sebekontrolu.

5. ročník

Žák porozumí běžně používané verbální i nonverbální hudební komunikaci.

6. ročník

Žák samostatně zahraje svůj part, dokáže při hře vnímat hru spoluhráčů a hudebně na ni reagovat.

7. ročník

Žák samostatně nacvičí svůj part, bezpečně se v něm orientuje a vnímá ho jako součást kolektivní hry.

II. stupeň základního studia:

1.-2. ročník

Žák zahraje svůj part včetně všech dynamických a výrazových prostředků, prokáže orientaci ve svém notovém partu a interpretuje jej na úrovni příslušného ročníku individuálního studia,

- zná a dodržuje zásady pro kolektivní spolupráci.

3. – 4. ročník

Žák rozpozná podíl jednotlivých nástrojů a spoluhráčů včetně sebe na společné práci,

- zhodnotí výsledek společné práce,
- koriguje a vede méně zkušené spoluhráče

KYTARA V POPULÁRNÍ HUDBĚ

H.15

Charakteristika vyučovacího předmětu

Toto studium navazuje na všeobecné základy hry na kytaru, výuka prvních tří ročníků je velmi podobná výuce klasické kytary. Důraz je kladen na kvalitní základy hry na akustickou a elektrickou kytaru. Základem pozdější výuky jsou akordy, stupnice a základní doprovody. Výuka se zabývá hlubším studiem harmonie ve spojitosti s tvorbou a použitím akordů. Výuka populární kytary se zaměřuje na 5 základních bodů: znalost nástroje, držení kytary, dohmat krku, čtení akordových značek, samostatná hra základních akordů – přechodů. Pedagog rozvíjí žákův vztah k hudbě, učí žáka pozitivnímu přístupu k aktivnímu poslechu hudby, motivuje jej a vede ke správnému výběru repertoáru tak, aby byl pro žáka inspirující. Velký důraz je kladen na improvizaci od prostého akordického doprovodu, až po vytváření vlastních sól. Pracuje kromě obvyklých stupnic i s pentatonikami a harmonickými stupnicemi. Využívá techniku hry rukou i plektrem.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák se seznámí se základními částmi nástroje, s optimálním sezením a postavením obou rukou při hře,

- pojmenuje struny na kytarě a pozná jejich zápis v notaci,
- zahraje palcem pravé ruky jednoduchá cvičení na basových strunách,
- zahraje na prázdných melodických strunách střídáním ukazováku a prostředníku pravé ruky,
- zahraje jednoduchá cvičení a říkadla na prázdných strunách nápodobou učitele podle sluchu i z not

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák předvede správné držení nástroje, postavení obou rukou, zahraje jednohlas na všech strunách v I. poloze,

- přečte (vytleská) jednoduchý rytmický zápis,
- zazpívá jednoduchý melodický zápis,
- předvede základní synchronizaci prstů P a L ruky a přechod prstů pravé ruky ze struny na strunu,
- zahraje jednoduché akordy, zná notaci a základní akordické značky,
- zahraje stupnice v rozsahu 1 oktávy s využitím prázdných strun, horizontálně + vertikálně (C, G,) + kadence

2. ročník

Žák zná a používá jednoduché výrazové prostředky (tenuto, staccato), základní dynamiku (p – mf – f) a rozlišuje základních tempa,

- zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy, horizontálně (C,G,D) a vertikálně (dur: C, G, D, A, E; moll: a, e, d), Pentatonické stupnice dur, moll s prázdnými strunami + typové + výběr jednoduchých kadencí, jednoduchý rytmický doprovod,
- zahraje pravou rukou (p-i-m-a, p-i-m-a-m-i atd.) a používá střídavý úhoz na jedné struně v různých kombinacích, zapojení hry trsátkem úhozem dolů, později nahoru a střídavý úhoz, orientuje se v akordických značkách i v jednoduché notaci.

3. ročník

Žák rozliší a použije základní dynamiku,

- prokáže orientaci na strunách e, h, g od I. do III. polohy, osvojí si výměnu poloh,
- zahraje typové stupnice v rozsahu 2 oktáv dur i moll, pentatoniky dur i moll od struny E a A + rozšířený box + kadence, technická cvičení pro pravou a levou ruku, v složitějších rytmických a dynamických variantách, vzestupné legato z prázdné struny,
- má vytvořený repertoár skladeb se zpěvem a s doprovodem základních harmonických funkcí,
- zahraje z paměti.

4. ročník

Žák zahraje v rozsahu I. – V. polohy dle notového zápisu i tabulatury,

- sluchově analyzuje jednoduchou melodii a dokáže ji zahrát,
- porozumí systému akordických značek dalších typů akordů (7, sus2, sus4), dokáže je číst i zapsat,
- zahraje stupnice dur, moll aiolské, harmonické a melodické, pentatonické dur, moll,
- zahraje různá rytmická cvičení v rychlejších tempech,
- zahraje jednoduché akordické rozklady.

5. ročník

Žák zahraje pentatonické stupnice dur a moll, hraje až do VII. polohy, (s pomocí tabulatury)

zahraje legato, zahraje malé barré, zná a dokáže použít jednoduché melodické ozdoby,

- porozumí systému akordických značek dalších typů akordů (dur7, moll7, maj7), dokáže je číst i zapsat,
- čte tabulatury, dokáže je použít v praxi,

6. ročník

Žák zahraje stupnice dur a moll přes 2 a 3 oktávy, zná a hraje pentatonickou a bluesovou stupnici, zahraje z listu (akordy a jednoduché melodie),

- prokáže znalost tabulatur, akord. značek i notace, zahraje velké barré,
- improvizuje v tóninách dur i moll do 4 křížků a 2 béček,
- použije techniku „slide“, „gliss“, „bending“, „hammer on“, „pull off“,
- samostatně si naladí nástroj.

7. ročník

Žák předvede základní nástrojovou techniku a vytvoří kvalitní tón rukama i trsátkem,

- zahraje stupnici dóorskou, mixolydickou a umí ji použít v praxi,
- zahraje všechny základní typy kvintakordů a septakordů včetně velkého barré, rozumí a orientuje se v systému CAGED a dokáže ho použít v praxi,
- aplikuje znalosti akordů při doprovodné hře (hraní v polohách),
- identifikuje akordy v běžných harmonických postupech podle sluchu,
- vytvoří vlastní akordický doprovod k jednoduchým melodiím.

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák předvede správné držení nástroje, postavení obou rukou, orientuje se na hmatníku,

- zazpívá píseň s jednoduchým doprovodem s pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D),
- prokáže znalost akordických značek a čte v jednoduché notaci,
- zahraje jednoduché akordické rozklady.

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák zahraje trsátkem i prsty (dokáže zvolit vhodný doprovod),

- předvede využití speciálních PC programů pro kytaru (Guitar pro apod.),
- s pomocí učitele zaranžuje skladbu.

2. ročník

Žák uplatní kombinaci hry s trsátkem a prsty,

- zaranžuje a do not zapíše skladbu,
- vysvětlí možnosti použití internetu a zásady vkládání vlastních prací,
- dokáže zahrát stylově v různých žánrech, například: blues, rock, jazz, pop,

3. – 4. ročník

Žák interpretuje skladby světových kytaristů,

- předvede možnosti elektrické kytary,
- zná a dokáže použít techniku „slide“,
- samostatně zapíše sólový part.
- předvede základní styly hry na elektrickou kytaru, různé techniky hry trsátkem i prsty a jejich kombinace,
- vytvoří vlastní doprovody a kadence akordů,
- improvizuje v libovolných tóninách,
- analyzuje nahrávky a samostatně zapisuje akordy a sóla,

LESNÍ ROH

H.16

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka hry na lesní roh může být zahájena dle fyzických dispozic cca od 8 let. Nástroj je vhodný k interpretaci hudby různého žánru (např. klasické, populární, lidové, dechové). Při výuce lze doporučit kombinaci s druhým nástrojem (klavír a klávesové nástroje v populární hudbě, klasická kytara, kytara v populární hudbě, zobcová flétna, příp. i smyčcové nástroje). Nevhodná kombinace je s nástroji dechovými žesťovými a dřevěnými.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák vysvětlí a ukáže, jak vhodně držet nástroj

- zvládne vhodné nasazení nátrubku na rty a tvorbu tónu
- dokáže zahrát dlouhé tóny v individuálním rozsahu
- popíše jednotlivé části nástroje
- zahraje jednoduchá cvičení

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák vysvětlí zásady tvorby tónu

- předvede správné dýchání
- předvede hmaty základních tónů
- umí popsat jednotlivé části nástroje, ví, jak se o nástroj starat
- zahraje z not jednoduché cvičení a lidovou píseň

2. ročník

Žák předvede dle svých možností kvalitní tón při hře na nástroj

- předvede koordinaci prstů
- hraje cvičení na rozšiřování a zkvalitňování tónového rozsahu
- hraje podle základních dynamických značek (p, mf, f)
- hraje jednoduché skladby etudového případně přednesového typu

3. ročník

Žák zahraje základní durové stupnice (C, F, B dur)

- užívá dynamické značky a změny (crescendo, decrescendo, pp, ff apod.)
- popíše a názorně předvede zásady správného rozehrávání
- hraje etudy a přednesovou skladbu lehčího charakteru

4. ročník

Žák hraje durové stupnice do 3 křížků a 3 béček

- zná a hraje základní typy akcentů, synkopy a tečkovaný rytmus
- hraje v triolovém rytmu
- uplatňuje dynamiku při hře

5. ročník

Žák hraje durové stupnice do 4 křížků a 4 béček vč. tónických kvintakordů

- hraje stupnice hraje v dlouhých tónech, staccatu i legatu
- ukáže správné naladění nástroje
- hraje v souhře s dalšími hráči (smíšená dueta, tria, kvarteta apod.)

6. ročník

Žák hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů

- hraje nátisková cvičení
- zahraje skladby nebo cvičení, při nichž předvede precizní artikulaci dle svých možností
- hraje etudy v rychlejších tempech

7. ročník

Žák hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů

- popíše a zahraje mollovou stupnici (aiolskou, harmonickou, melodickou)
- hraje cvičení na rozšiřování rozsahu
- hraje náročnější technická cvičení
- hraje přednesovou skladbu odpovídající náročnosti

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák předvede správné dýchání, tvorbu tónu, správný postoj při hře

- předvede správnou artikulaci při hře
- hraje různé typy akcentů, tečkované rytmy, trioly a synkopy
- vyjmenuje nebo dokáže odvodit durové a mollové stupnice

II. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů dle nátiskových možností

- hraje mollové stupnice do 2 křížků a 2 béček vč. tónických kvintakordů
- samostatně naladí nástroj dle klavíru
- hraje etudy a přednesové skladby odpovídající obtížnosti

2. – 4. ročník

Žák hraje mollové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů

- cvičí hru z listu, orientuje se v notových zápisech
- předvede vhodné frázování a artikulaci ve stylově odlišných skladbách (klasická, lidová, dechová, populární hudba)
- popíše a předvede systém vhodného komplexního rozehrávání (dlouhé tóny, artikulace, vazby atd.)
- pozná a předvede základní melodické ozdoby (příráz, skupinka, obal apod.)
- vyjmenuje a předvede dýchací cvičení, důkladně se rozehraje
- teoreticky odvodí a zahraje D7 durové stupnice
- teoreticky zná další notační klíče (tenorový, altový)
- hraje náročnější technická cvičení v různých dynamikách a tempech
- zahraje přednesovou skladbu

POZOUN

H.17

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka hry na pozoun vede žáka k osvojení základních specifik hry na tento nástroj. Předmětem studia je rozvíjení muzikálnosti žáka v souladu s postupným rozšiřováním okruhu dovedností a

získávání správných návyků jak pro hru na nástroj, tak pro schopnost samostatného rozehrávání se. Dovednosti zahrnují rozšiřování tónového rozsahu, práci na kvalitě tónu a přípravu na hru v kolektivu. Cílem studia je vychování žáka, který bude adekvátně připraven pro sólovou hru, tak pro hru v orchestrech různých žánrů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák předvede nasazení nátrubku na rty a tvorbu tónu

- zahraje dlouhé tóny v individuálním rozsahu
- popíše jednotlivé části nástroje
- předvede správný postoj při hře
- zahraje jednoduchá cvičení

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák předvede správný postoj při hře

- čte noty z F klíče
- zahraje základní tóny dle rozsahu
- provádí kontrolu poloh sluchem i zrakem
- popíše jednotlivé části nástroje, řekne, jak se o nástroj starat

2. ročník

Žák vyjmenuje a předvede správné dýchací návyky

- dbá o kvalitní tón
- zahraje podle základních dynamických značek (p, mf, f)
- zahraje jednoduché skladby etudového případně přednesového typu

3. ročník

Žák zahraje základní durové stupnice (F, Bb, C dur)

- hraje podle dynamických značek (crescendo, decrescendo, pp, ff, apod.)
- vyjmenuje a předvede zásady správného rozehrávání
- předvede artikulaci (na tá), legata, retní vazby
- zahraje etudy a přednesovou skladbu

4. ročník

Žák zahraje durové stupnice do 3 křížků a 3 béček

- vyjmenuje a zahraje základní typy akcentů, synkopy a tečkovaný rytmus
- zahraje triolový rytmus

5. ročník

Žák zahraje durové stupnice do 4 křížků a 4 béček vč. tónických kvintakordů

- zahraje stupnice hraje v dlouhých tónech, staccatu i legatu
- dbá na ladění a kvalitu tónu
- hraje s dalšími hráči (dueta, tria, kvarteta)

6. ročník

Žák hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů

- předvede intonačně čistou hru v legatu
- použije artikulaci na tá, dá
- zahraje etudy i v rychlejších tempech

7. ročník

Žák popíše a zahraje mollovou stupnici (aiolskou, harmonickou, melodickou)

- zahraje cvičení na rozšiřování tónového rozsahu
- aktivně používá pomocné polohy
- hraje pokročilejší technická cvičení

- zahraje přednesovou skladbu

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák předvede dýchání při hře, nasazení a tvorbu tónu, držení těla a nástroje

- používá artikulaci na různé slabiky
- vyjmenuje a hraje různé typy akcentů
- vyjmenuje nebo dokáže odvodit názvy a tónové složení durových a mollových stupnic

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů přes jednu nebo dvě oktávy dle svých nátiskových možností

- hraje mollové stupnice do 2 křížků a 2 béček vč. tónických kvintakordů
- pojmenuje a aktivně používá pomocné polohy, především tóny d1, b
- samostatně naladí nástroj dle klavíru

2. – 4. ročník

Žák hraje mollové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů

- cvičí hru z listu, orientuje se v notových zápisech
- předvede vhodné frázování a artikulaci ve stylově odlišných skladbách (klasická, lidová, dechová, populární hudba)
- popíše a předvede systém vhodného komplexního rozehrávání (dlouhé tóny, artikulace, vazby atd.)
- pozná a předvede základní melodické ozdoby (příraz, skupinka, obal apod.)
- vyjmenuje a předvede dýchací cvičení, důkladně se rozehraje
- teoreticky odvodí a zahraje D7 durové stupnice
- teoreticky zná další notační klíče (tenorový, altový)
- hraje náročnější technická cvičení v různých dynamikách a tempech
- zahraje přednesovou skladbu

PŘÍPRAVA NA UMĚLECKÉ ŠKOLY

H.18

Charakteristika vyučovacího předmětu

Jedná se o specializovaný předmět, jehož náplní je intenzivní příprava z hudební teorie, intonace a rytmu, sluchové analýzy, dějin hudby a základů harmonie v závislosti na požadavcích přijímacích zkoušek zvoleného typu vyšší umělecké školy. Výuka probíhá individuálně a je vedena učitelem hlavního oboru (pokud není ředitelem školy stanoveno jinak).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I., II. stupeň základního studia

Žák se pohotově orientuje v notovém zápisu (houslový i basový klíč), hudebních pojmech (rozdílly české, italské a anglické terminologie), spolehlivě používá systém stupnic a akordů, intervalů (jak v představě, tak i v notách)

- předvede praktické dovednosti v oblasti intonace, rytmu a sluchové analýzy,
- prokáže přehled v základních obdobích dějin hudby včetně periodizace,
- vyjmenuje stěžejní autory a díla světové i české hudební literatury,
- popíše a rozliší nejběžnější hudební formy, nástrojová seskupení,
- uvede významné sólisty a orchestry, má přehled o kulturním životě v regionu.

PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA

H.19

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přípravná hudební výchova (PHV) je vyučována kolektivně ve skupině 2–10 žáků. Cílem je rozvíjet v každém z dětí hudební citění, přirozený smysl pro rytmus, hudební sluch, představivost, základní pěvecké dovednosti. Děti i jejich rodiče se seznámí s celou širší možností výuky na HO pro lepší orientaci ve výběru dalšího směru studia. V průběhu výuky učitel spolupracuje s rodiči, usměrňuje zájem žáků se zřetelem na následný výběr hudebního nástroje. Absolvování PHV v rozsahu jednoho až dvou let studia není povinné pro zahájení výuky v základním studiu I. stupně. Veškerá výuka probíhá formou her, je respektován předškolní, příp. mladší školní věk dětí, které ještě nemají schopnost dlouhodobé koncentrace. Proto je náplň hodin pestrá, střídají se různé druhy a formy činností.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák rozezná od sebe zvuk a tón, zopakuje reprodukováný tón,

- na hrách s hlasem použije hlas hudebním způsobem
- zazpívá dětskou lidovou i umělou píseň ve spojení s pohybem a hrou na Orffovy nástroje
- reprodukuje nejjednodušší rytmy – tleskáním, dupáním, hrou na tělo, s využitím Orffova instrumentáře
- rozezná základní vlastnosti tónů (výška, síla, délka, stoupající a klesající melodie)
- podle sluchu i obrázku pozná nejběžnější hudební nástroje
- vyjádří melodii jednoduchým pohybem, kresbou

SAXOFON

H.20

Charakteristika vyučovacího předmětu

Nástroj patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů a je vhodný k interpretaci převážně populární hudby ve stylu jako je jazz, swing, pop, rock, hip-hop a podobně. Uplatní se v sólové hře, v orchestru i v souboru stejných nebo různých nástrojů. Dle vyspělosti žáka začíná výuka obvykle v 10 letech nebo v pozdějším věku (podmínkou jsou druhé zuby), jako vhodný nástroj v nižším věku je doporučena zobcová flétna, klarinet, atd. Při výuce lze doporučit kombinaci s druhým nástrojem (klavír a elektronické klávesové nástroje, kytara, ale i klarinet, příčná či zobcová flétna. Méně vhodný je ke kombinaci s nástroji dechovými žestovými.).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium I. stupně

Žák předvede správné držení nástroje

- Zahraje jednoduchá cvičení na tento nástroj
- Zahraje vybrané tóny na hubici

I. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák popíše základní pravidla údržby nástroje, předvede správné držení nástroje vestoje i vsedě,

- popíše principy tvorby tónu (bránice, krk, jazyk, dech, rty),
- zahraje durové stupnice do 2 křížků a 2 bé,
- předvede tato základní, vybraná dechová cvičení: kniha na břiše, měřený nádech a výdech, papír na zdi,
- zahraje na hubici tóny v rozsahu malé tercie.

2. ročník

Žák zahraje první dvě alikvoty od tónů c a h,

- samostatně posoudí intonaci, dokáže se sladit s klavírem nebo jiným znělým nástrojem,
- popíše klasické frázování, při poslechu rozliší styl hudby (dechová, jazzová, klasická, rocková),
- zahraje stupnice dur do 4 křížků a 4 bé a jejich kvintakordy,

- popíše základy tvorby dalších doškálných akordů.

3. ročník

Žák vytvoří a zapíše jednoduchý rytmický motiv,

- zahraje chromatickou stupnici, dokáže ji prakticky využít v jednoduché improvizaci,
- vysvětlí rozdíl jazzového frázování oproti klasickému,
- transponuje lidové písně do doposud probraných tónin, dokáže hrát krátké skladby z paměti,
- zopakuje rytmické a melodické motivy z poslechu ukázek a reprodukuje je pomocí hlasu či nástroje,
- zahraje všechny durové stupnice a jejich tónické kvintakordy.

4. ročník

Žák předvede cvičení s oktávovou klapkou,

- prokáže orientaci v intonaci – pomocí úprav hubice se přiladí se k doprovodnému nástroji,
- zahraje stupnice mollové do 4# a 4b, vytvoří T5 a zm. septakord, improvizuje na základě dominantního jádra a bluesové stupnice,
- popíše základní historii nástroje a jeho nejčastější využití.

5. ročník

Žák zahraje transpoziční cvičení po kvartovém kruhu,

- zná a používá rozdílné výslovnosti a nasazení,
- prokáže znalost systému akordových značek a orientaci v něm (akordové značky typu dur, moll, 7, maj7, m7(5b), dim),
- zahraje chromatickou a pentatonickou stupnici,
- na internetu vyhledá a použije hudební podehrávku (doprovod).

6. ročník

Žák při hře stupnic využije maximálního dosaženého rozsahu,

- správně akcentuje 2. a 4. dobu a uvědomuje si důležitost tohoto akcentování pro správnou a stylovou jazzovou interpretaci,
- rozliší frázování v jednotlivých jazzových a populárních stylech (swing, latin, rock, funky),
- v improvizaci zahraje dvou a čtyřtaktové fráze,
- v poslechu rozezná kvalitní a nekvalitní tón a techniku.

7. ročník

Žák vysvětlí teorii celotónových a zmenšených stupnic,

- předvede swingové a jazzové frázování, předvede improvizaci,
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížné skladby,
- využije při hře veškeré získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- samostatně využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v co největším rozsahu nástroje,
- zahraje z listu etudy na úrovni pátého ročníku,
- vyjmenuje stěžejní interprety saxofonové hry.

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předběžné hudební přípravy

Žák vyjmenuje základní pravidla údržby nástroje, předvede správné držení nástroje vestoje i vsedě,

- vysvětlí principy tvorby tónu (bránice, krk, jazyk, dech, rty),
- při poslechu rozliší styl hudby (dechová, jazzová, klasická, rocková),
- zahraje durové stupnice do 4 křížků a 4 bé, jejich tónické kvintakordy, popíše pentatonickou stupnici a odvodí z ní stupnici bluesovou.

II. stupeň základního studia

1.ročník

Žák vědomě pracuje s tónem a jeho barvou, ovládá intonaci a dokáže ji ovlivnit oběma směry,

- zahraje všechny stupnice a T5 dur v maximálním rozsahu,
- popíše základní rysy klasické hudby, ozdoby a výslovnost,
- zaimprovizuje podle základních akordových značek (dur, moll, 7),
- zaimprovizuje na bluesovou dvanáctku.

2. ročník

Žák čte z listu složitější rytmické útvary a stylově je frázuje,

- předvede složitější ozdoby – glissy, hru nad rozsah, rytmizované vibrato,
- samostatně nastuduje orchestrální party,
- vyhodnotí výběr vhodné skladby dle svých hráčských možností.

3. – 4. ročník

Žák aktivně využívá celý rozsah nástroje,

- použije techniku nízkého prstokladu,
- použije všechny probrané stupnice, dále s nimi pracuje,
- vysvětlí a popíše pojmy agogika, dynamika, použije je v přednesu.
- ohodnotí svoji hru i hru svých spolužáků,
- využije všechny dosažené improvizální techniky, střídá originální hmaty s alikvotními tóny,
- vyjmenuje skladby a interprety dle svého zaměření.

TRUBKA

H.21

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka hry na trubku je zacílena na zvládnutí základních technik hry a správných návyků. Pedagog vede žáka k využití schopností a dovedností v hudebních souborech a v sólové hře. V přípravném studiu I. stupně žák absolvuje výuku hry na zobcovou flétnu (viz Zobcová flétna).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák projevuje zájem o hru na trubku

- předvede správné návyky při postoji a držení nástroje
- zvládá nasazování nátrubku na rty, začátky a konce tónů
- dle svých možností předvede správné dýchání (žeberně brániční)
- hraje dlouhé tóny jednoduchá cvičení a lidové písně podle not

2. ročník

Žák využívá nátisková cvičení k rozšíření a zkvalitnění tónového rozsahu

- hraje jednoduchá cvičení v celých, půlových a čtvrtových notových hodnotách
- hraje jednoduché lidové písně a přednesové skladby s klavírem

3. ročník

Žák hraje tečkovaný rytmus, legato, staccato,

- durové stupnice do 2 křížků a 2 béček
- zhodnotí svůj výkon

4. ročník

Žák hraje nátisková cvičení, přednesové skladby a písně dle svých možností

- dle svých možností hraje z listu
- hraje stupnice durové do 3 křížků a do 3 béček a jejich akordy
- uplatňuje dynamiku při hře
- prokáže, že si umí uvědomit čistotu a kvalitu zahrané skladby či písně

5. ročník

Žák hraje náročnější nátisková a retní cvičení za dodržení kvality tónu

- hraje durové stupnice a jejich akordy, cvičení se zaměřením na legato, staccato, synkopy, tečkovaný rytmus

- hraje přednesové skladby s doprovodem klavíru
- hraje z paměti a z listu
- zhodnotí svůj výkon a případně jej opraví

6. ročník

Žák hraje durové a mollové stupnice a jejich akordy, skladby různých stylových žánrů s doprovodem klavíru nebo CD

- hraje ušlechtilým tónem, využívá dynamiku
- zhodnotí výkon svůj i jiného hráče

7. ročník

Žák samostatně naladí svůj hudební nástroj

- hraje z listu jednoduché přednesové skladby a písně, stupnice a akordy v rychlejším tempu, náročnější technická cvičení

Přípravné studium II. stupně pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák zvládá základy dýchání, tvorby tónu, držení těla i nástroje

- popíše nástroj a jeho uplatněním
- rozlišuje artikulaci na různé slabiky
- hraje synkopy, tečkované rytmy a různé typy akcentů
- posoudí obtížnost zadané skladby
- zhodnotí výkon svůj i jiných hráčů

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák dokáže samostatně kontrolovat kvalitu tónu,

- předvede stálou sebekontrolu a intonační čistotu hry,
- při hře použije širokou dynamickou škálu, zná a použije vibrato.

3.–4. ročník

Žák prokáže dovednost přesného frázování, artikulaci, legato, hraje se stylovým výrazem,

- předvede různé způsoby nasazení tónu, dokáže použít sforzato,
- předvede stylovou interpretaci a frázování klasické, taneční a jazzové hudby,
- zahraje stupnice dur a moll, T5, D7, zm7, velký a malý rozklad akordů, chromatickou a celotónovou stupnici,
- samostatně nacvičí zadaný hudební materiál.

TUBA

H.22

Charakteristika vyučovacího předmětu

Využití tuby je především v orchestrech a různých souborech. Výuka hry na tubu bude zaměřena na postupné získávání dovedností a rozšiřování muzikálnosti žáka, který bude schopen se samostatně rozehrát, správně dýchat, hrát nátisková, technická a rozsahová cvičení, a bude znát úlohu tuby v hudbě. Cílem studia je vychování žáka, který bude připraven adekvátně působit především v souborech (lidové, komorní a dechové orchestry).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák předvede nasazení nátrubku na rty a tvorbu tónu

- se dozví, jak vhodně držet nástroj, zejména vzhledem k správnému usazení nátisku
- předvede vhodné nasazení nátrubku na rty a tvorbu tónu

- zahraje dlouhé tóny v individuálním rozsahu
- popíše jednotlivé části nástroje
- předvede držení těla při hře v sedě
- zahraje jednoduchá cvičení

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák předvede správné držení nástroje

- vyjmenuje zásady tvorby tónu
- ukáže při hře správné dýchání
- předvede hmaty základních tónů ve výchozí oktávě
- popíše jednotlivé části nástroje, ví, jak se o nástroj starat
- zahraje z not jednoduchá cvičení

2. ročník

Žák vyjmenuje a předvede správné dýchací návyky

- dbá o kvalitní tón
- zahraje podle základních dynamických značek (p, mf, f)
- zahraje jednoduché skladby etudového případně přednesového typu

3. ročník

Žák zahraje základní durové stupnice (F, Bb, C dur)

- hraje podle dynamických značek (crescendo, decrescendo, pp, ff, apod.)
- vyjmenuje a předvede zásady správného rozehrávání
- zahraje etudy a přednesovou skladbu

4. ročník

Žák zahraje durové stupnice do 3 křížků a 3 béček

- vyjmenuje a zahraje základní typy akcentů, synkopy a tečkovaný rytmus
- zahraje triolový rytmus

5. ročník

Žák zahraje durové stupnice do 4 křížků a 4 béček vč. tónických kvintakordů

- zahraje stupnice hraje v dlouhých tónech, staccatu i legatu
- dbá na ladění a kvalitu tónu
- hraje s dalšími hráči (dueta, tria, kvarteta)

6. ročník

Žák hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů

- předvede intonačně čistou hru v legatu
- hraje nátisková cvičení
- zahraje etudy i v rychlejších tempech

7. ročník

Žák popíše a zahraje mollovou stupnici (aiolskou, harmonickou, melodickou)

- zahraje cvičení na rozšiřování tónového rozsahu
- hraje pokročilejší technická cvičení
- zahraje přednesovou skladbu

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák předvede dýchání při hře, nasazení a tvorbu tónu, držení těla a nástroje

- vyjmenuje a hraje různé typy akcentů
- vyjmenuje nebo dokáže odvodit názvy a tónové složení durových a mollových stupnic

II. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů přes jednu nebo dvě oktávy dle svých nátiskových možností

- hraje mollové stupnice do 2 křížků a 2 béček vč. tónických kvintakordů
- pojmenuje a aktivně používá pomocné polohy, především tóny d1, b
- samostatně naladí nástroj dle klavíru

2. – 4. ročník

Žák hraje mollové stupnice do 5 křížků a 5 béček vč. tónických kvintakordů

- cvičí hru z listu, orientuje se v notových zápisech
- předvede vhodné frázování a artikulaci ve stylově odlišných skladbách (klasická, lidová, dechová, populární hudba)
- popíše a předvede systém vhodného komplexního rozehrávání (dlouhé tóny, artikulace, vazby atd.)
- zná (alespoň teoreticky) variantní hmaty některých tónů
- pozná a předvede základní melodické ozdoby (příraz, skupinka, obal apod.)
- vyjmenuje a předvede dýchací cvičení, důkladně se rozehraje
- teoreticky odvodí a zahraje D7 durové stupnice
- teoreticky zná další notační klíče (tenorový, altový)
- hraje náročnější technická cvičení v různých dynamikách a tempech
- zahraje přednesovou skladbu
- dokáže zahrát souborový part odpovídající úrovni

ÚVOD DO HUDEBNÍ TEORIE

H.23

Charakteristika vyučovacího předmětu

Během ročního studia získá žák základní znalosti z oblasti hudební teorie (notace, rytmus, intonace...) v úzké návaznosti na studovaný nástroj. Cílem předmětu je zvládnout v maximálním možném rozsahu náplň předmětu HN pro 1. stupeň základního studia HO.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

II. stupeň základního studia

1.ročník

Žák zapíše nebo pojmenuje noty v houslovém klíči v rozsahu g – c3, dále v klíči studovaného nástroje v používaném rozsahu, v basovém klíči odvodí noty v malé oktávě,

- rozliší noty a pomlky podle délky od celé po šestnáctinovou,
- zapíše, spočítá a prakticky předvede jednoduchý rytmus v základních taktech,
- zapíše k notám posuvky, vysvětlí jejich význam ve spojení s termíny celý tón a půltón,
- vysvětlí princip stavby durových a mollových stupnic, uvede jejich předznamenání, sestaví v nich T5 a jeho obraty, určí hlavní stupně stupnice, vše dokáže i zapsat,
- vytvoří nebo pojmenuje čisté, velké a malé intervaly, sluchově je analyzuje,
- ve skladbě určí tóninu, zvládne transponovat jednoduchou melodii,
- pojmenuje a zapíše základní dynamické značky, značky v notách a tempová označení.

VARHANY

H.24

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka hry na varhany je zacílena na zvládnutí základních technik hry a osvojení správných návyků. Pedagog vede žáka k využití schopností a dovedností v hudebních souborech a v sólové hře. Pro hru na varhany jsou nezbytné jak fyzické předpoklady žáka, tak i absolvovaná klavírní nebo klávesová průprava (před zahájením výuky hry na varhany se doporučují nejméně 3 roky, nejlépe ovšem 5 let klavírní hry). Cílem vyučovacího předmětu hra na varhany je vychovat hráče s vlastním zájmem a zaměřením, který své znalosti a dovednosti bude uplatňovat při praktické hře (koncerty, doprovod liturgie) nebo následném studiu vyššího stupně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1. – 2. ročník

Žák hraje durové stupnice v rovném pohybu přes dvě oktávy dohromady

- hraje kvintakordy a jejich obraty úhozem tenuto, staccato, rozloženě
- hraje jednoduchou skladbu/lidovou píseň z paměti oběma rukama na úrovni 3. ročníku předmětu Klavír
- předvede správné sezení, postavení rukou a prstů
- názorně předvede orientaci na klaviatuře (zrakově i hmatově)
- čte noty v houslovém i basovém klíči a propojuje ji s hrou na klavír/varhany

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák předvede vzpřímené, ale přesto přirozené sezení u varhan, správné postavení rukou a nohou

- zahraje jednoduchou tichou výměnu prstů, překlad a podklad prstů, glissando palcem
- předvede orientaci na klaviatuře manuálu i pedálu
- zná základní rozdíly v technice úhozu klavírní a varhanní hry
- využívá při hře základní druhy úhozu – portamento, staccato a legato
- uplatní základní techniku pedálové hry na varhany – hra špicemi a pozná jejich označení v notovém zápise
- dodrží notový zápis při hře s uplatněním vhodného druhu úhozu a techniky varhanní hry
- pojmenuje základní části varhan

2. ročník

Žák uplatní techniku hry glissanda malíčkem na manuálu

- uplatní rozlišný způsob artikulace při hře na manuál
- uplatní základní techniku pedálové hry na varhany – hra špic a pat, překládání a podkládání nohou
- hraje durovou stupnici přes 1 oktávu v pedálu z paměti
- hraje cvičení pro jednu ruku s pedálem
- předvede orientaci v notovém zápisu nejen pro manuál, ale i pedál
- pojmenuje vybavení hracího stolu
- rozlišuje dle vnitřní pulzace těžké a lehké doby v sudém i lichém metru
- doprovodí jednoduchou lidovou píseň základními harmonickými funkcemi T, S, D

3. ročník

Žák předvede vícenásobnou tichou výměnu ve hře na manuál a techniku repetovaných tónů

- hraje oběma rukama dohromady s elementárním pedálem
- prokáže zvládnutí hry dvojhmatů v přísném legatu zahraném na manuálu
- předvede techniku hry tiché výměny a glissando z „černé“ na „bílou“ klávesu v pedálu
- zahraje pedálové cvičení využívající sekundových i terciových postupů z paměti
- popíše pomocné zařízení varhan – žaluzie a crescendový válec
- využije elementární agogiku – zpomalování, zrychlování
- vystihne na elementární úrovni náladu skladby
- doprovodí a transponuje lidovou píseň pomocí základních harmonických funkcí – T, S, D

4. ročník

Žák zahraje na pedál postupy menších intervalových vzdáleností (1–3) bez vizuální kontroly a se sluchovou kontrolou

- prokáže zvládnutí hry vázaných dvojhmatů s opakovaným tónem
- prokáže osvojení základní techniky manuálové hry – překládání a podkládání prstů, tichou výměnu, glissando, hru repetovaných tónů
- zahraje glissando z „bílé“ na „bílou“ a repetované tóny v pedálu
- zahraje durovou stupnici v pedálu s uplatněním glissanda

- využije při hře jednu ze specifických technik varhanní hry – manuálové změny
- vyhledá ve studovaných skladbách základní stavební prvky – motiv, téma, cantus firmus
- vytvoří na základě znalostí harmonických funkcí jednoduchou předeheru k písni

5. ročník

Žák zahraje na pedál postupy menší (1–3) i větší (4–8) intervalové vzdálenosti bez vizuální kontroly

- využívá samostatnosti rukou a nohou při hře skladeb s patřičnou artikulací a frázováním
- zahraje kontrapunktickou tří – čtyřhlasou skladbu v pomalém tempu
- prokáže osvojení základní techniky pedálové hry – překládání a podkládání nohou, tichou výměnu, glissando, hru repetovaných tónů
- zahraje pedálové cvičení většího rozsahu v rychlejším tempu z paměti
- pojmenuje a zahraje základní druhy ornamentace (příraz, nátryl, mordent, obal
- reprodukuje s jistotou notový zápis se samostatnou notovou osnovou pro pedál
- navrhne zvukové ztvárnění skladby – registarci, jednoduše ji zdůvodní a popíše

6. ročník

Žák hraje na dvou manuálech současně v různých polohách

- využije zvukové a dynamické možnosti nástroje v souvislosti se stylem interpretované skladby – volba registrace, používání pomocných zařízení varhan
- zahraje mollovou stupnici v pedálu + rozklad T5
- zahraje chorálovou předeheru
- zahraje durové kadence s pedálem (do čtyř křížků a bé)
- dodržuje tempová označení a vhodně využívá agogických změn v rámci hrané skladby
- použije základní způsoby ornamentace v souvislosti s jednotlivými slohovými obdobími ve studovaných skladbách

7. ročník

Žák prokáže koordinaci rukou a nohou při hře

- zahraje durovou a mollovou stupnici přes dvě oktávy v pedálu
- zahraje rozklad T5 (jestli to hraná stupnice a rozsah pedálu konkrétního nástroje umožní)
- zahraje jednu skladbu s pohyblivým pedálem z období baroka
- zahraje jednu skladbu romantickou nebo moderní s vhodnou artikulací a frázováním
- zahraje mollové kadence s pedálem (do čtyř křížků a bé)
- vystihne obsahovou stránku skladeb z hlediska tempa, tempových změn, dynamiky artikulace a registrace
- nastuduje a narejstříkuje jednoduchou skladbu samostatně
- ohodnotí svůj výkon nebo výkon spolužáka
- popíše fungování varhan a jednotlivých částí konstrukce varhan

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák sedí při hře u varhan s oporou a uvolněností těla a se správným postavením rukou a nohou

- předvede orientaci na klaviatuře manuálu i pedálu
- předvede orientaci v notovém zápise se samostatnou notovou osnovou pro pedál a správně reprodukuje jeho obsah
- zahraje jednotlivé druhy úhozů portamento legato a staccato
- zahraje durovou stupnici v pedálu přes jednu oktávu a rozložený tónický kvintakord
- zahraje skladbu s elementárním pedálem
- uplatní základní prvky varhanní techniky pro manuál i pedál – překládání, podkládání prstů/nohou; hra špic i pat (pedál); jednoduchá tichá výměna (manuál i pedál), vícenásobná tichá výměna (manuál); glissando palcem i malíčkem (manuál); glissando z „černé“ na „bílou“ a z „bílou“ na „bílou“ (pedál); techniku repetovaných tónů (manuál i pedál)
- vysvětlí princip tvoření přízvuku a předvede ho v rámci hrané skladby
- popíše základní části varhan a princip fungování varhan

- doprovodí lidovou píseň základními harmonickými funkcemi T, S, D

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák uplatní nezávislost rukou a nohou a jejich vzájemnou koordinaci při hře

- naregistruje skladbu na „výukovém“ nástroji
- popíše pravidla artikulace v barokní hudbě a uplatní je při interpretaci
- zahraje jednu skladbu „manualiter“ českých barokních autorů
- předvede pohotovější prstovou i pedálovou techniku v rámci studovaných skladeb
- vyjmenuje jednotlivé skupiny rejstříků a popíše jejich charakteristický zvuk
- jednoduše charakterizuje historický vývoj varhan

2.- 4. ročník

Žák interpretuje skladby stylově s uceleným hudebním obsahem (frázemi, artikulací, dynamikou, agogikou, registrací) a obtížnější pasáže hraje z paměti

- popíše základní rozdíly v interpretaci skladeb jednotlivých slohových období a způsobu jejich rejstříkování
- nastuduje jednodušší varhanní skladbu samostatně a sám ji naregistruje
- vyjmenuje významné představitele varhanní hudby a stručně popíše jejich přínos
- ohodnotí interpretovanou hudbu, kterou sám nebo jiní hráči reprodukují
- zařadí hrané skladby do slohových období a rozebere je z hlediska hudební teorie, hudebních forem a harmonie
- prokáže znalost základní pokyny důležité pro údržbu varhan a jejich zachování
- prokáže, že navštěvuje koncerty a dodržuje zásady společenského chování na veřejném vystupování

ZOBCOVÁ FLÉTNA

H.25

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prostřednictvím zobcové flétny žáci mohou plnit všechny očekávané výstupy úvodu do studia ostatních dřevěných a žesťových dechových nástrojů, pro které dosud nemají dostatečné fyzické dispozice. K základnímu sopránovému nástroji žáci dle individuálních schopností asi ve 3. či 4. ročníku přibírají altovou zobcovou flétnu, ale především přechází na jiný dřevěný či dechový nástroj.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák předvede správný postoj u nástroje, postavení rukou a prstů,

- předvede základy práce s dechem a bránicí, žeberně-brániční dýchání,
- správně nasadí tón, zahraje noty v rozsahu g1-d2,
- popíše stavbu nástroje, základy péče o něj a dodržování hygienických zásad.

I. stupeň základního studia:

1. ročník

Žák zahraje noty v rozsahu c1–d2, stupnici C dur, tóny fis1, hes1,

- rozlišuje hru legato, tenuto,
- zahraje lidové písně a popěvky z paměti.

2. ročník

Žák předvede plynulé dělení dechu, členění hudební fráze a základní artikulaci,

- zahraje noty v rozsahu c1–a2, stupnice C, G, F dur a příslušné kvintakordy, zahraje mollovou stupnici a příslušné kvintakordy
- zahraje lidové písně a snadné přednesové skladby z paměti,
- rozumí pojmům synkopa, akcent a vysvětlí je,

- zahraje s doprovodem jiného nástroje.

3. ročník

Žák uvědoměle používá brániční dech, frázování, výraznou artikulaci,

- rozlišuje základní dynamiku p, f, použije při hře ritardando a accelerando,
- zahraje durové stupnice do dvou křížků a dvou béček s příslušnými kvintakordy,
- zahraje lidové písně nebo kratší skladby z paměti.

4. ročník

Žák zahraje durové a mollové stupnice do tří křížků a tří béček s příslušnými kvintakordy a obraty,

- samostatně a důsledně dbá na artikulaci a frázování,
- zahraje kratší skladby z paměti,

5. ročník

Žák důsledně dbá na výraznou artikulaci a frázování,

- hraje na sopránovou a altovou zobcovou flétnu,
- zahraje durové a mollové stupnice do čtyř křížků a čtyř béček s příslušnými kvintakordy,
- zahraje kratší skladby z paměti.

6. ročník

Žák plynule čte noty z vícehlasého zápisu,

- zvládne a použije melodické ozdoby,
- samostatně nacvičí cvičení či skladbu.

7. ročník

Žák se podílí na výběru repertoáru absolventského koncertu,

- interpretuje skladby různých hudebních období.

ZPĚV V POPULÁRNÍ HUDBĚ

H.26

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka zpěvu populárních žánrů umožňuje systematicky a uvědoměle zvládnout základy dechové techniky a osvojit si pěvecké dovednosti a návyky a rozlišit interpretaci různých stylů populární hudby. Pedagog rozvíjí pozitivní emoční vazbu žáka ke zpěvu, talent, hudebnost, podporuje jeho zdravý hlasový vývoj, výrazové schopnosti a respektuje charakter hlasu žáka v průběhu celého studia. Základy techniky zpěvu, které jsou vyučovány do 3. ročníku studia, jsou společné pro všechny hudební žánry. Cílem studia je kultivovaný zpěv na základě získaných pěveckých dovedností a návyků se zachováním originality každého žáka. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli používat mikrofon a byli schopni vystoupit s živým nebo předtočeným doprovodem (half-playback).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

1.-2. ročník

Žák nápodobou předvede správné držení těla,

- zopakuje reprodukováný tón
- zvládne jednoduchá pěvecká intonační cvičení
- zpívá jednoduchou píseň z paměti

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák využívá klidné přirozené dýchání, přirozený postoj,

- zopakuje jednoduchá dechová a hlasová cvičení
- rozlišuje základní dynamiku (p, mf, f) pomocí sluchu
- zpívá z paměti jednoduchou píseň s doprovodem kopírujícím melodii

2. ročník

Žák předvede pěvecký nádech bez nápadného zvedání ramen,

- ovládá základní dynamiku (p, mf, f) a agogiku (rychlá a pomalá píseň)
- zpívá lidové a umělé písně z paměti s doprovodem kopírujícím melodii

3. ročník

Žák použije základní pěvecko-technické dovednosti,

- zpívá lidové a umělé písně s doprovodem
- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly
- poznává zpěv v legatu

4. ročník

Žák vysvětlí termíny hlavová a hrudní rezonance, používá odděleně obě, pracuje na jejich propojení,

- dle instrukcí pedagoga využívá pohyb na jevišti
- pojmenuje hlavní rysy základních hudebních žánrů,
- udrží svoji melodickou linku v jednoduchém dvojhlasu
- zazpívá jednodušší písně umělé, ve kterých využívá svou přirozenou střední hlasovou polohu
- využije dynamické a výrazové prostředky vhodné pro interpretaci jednotlivých stylů,
- samostatně pracuje s mikrofonom

5. ročník

Žák předvede měkké a opřené nasazení tónu, zvládne zpěv legato, staccato,

- vyrovnává hlasové rejstříky, hlas si zachovává svou přirozenou barvu
- udrží svoji melodickou linku v jednoduchém vícehlasu
- při interpretaci písně si zachová svůj vlastní projev, nekopíruje bezmyšlenkovitě poslouchanou nahrávku
- využije dynamické a výrazové prostředky vhodné pro interpretaci jednotlivých stylů

6. ročník

Žák vědomě zvolí vhodný pohyb při zpěvu sólově i ve skupině,

- zazpívá s podehrávkou nebo doprovodem, který neobsahuje zřetelnou melodii
- ovládá základní práci s aparaturou, na kterou je zvyklý
- samostatně používá hlasová cvičení
- v písních použije crescendo a decrescendo
- ohodnotí svoje pěvecké možnosti a na jejich základě dokáže sám vyhledávat pěvecké materiály, umí ohodnotit nahrávky své, svých kolegů i profesionálů
- popíše svoje hudební preference

7. ročník

Žák předvede použití hlasu v celém rozsahu na správné dechové opoře,

- pod vedením pedagoga spolupracuje na tvorbě repertoáru, který ho rozvíjí podle jeho zájmu a zaměření
- kriticky zhodnotí vlastní vokální projev
- při veřejném vystoupení dokáže využít celý prostor jeviště, aktivně spolupracuje s živým doprovodem
- předvede plynulé hlasové začátky a pohyb v hlasových rejstřících a volí je podle stylu konkrétní písně
- vědomě odbourává trému
- ve svém projevu pracuje s emocemi

Přípravný ročník pro II. stupeň základního studia pro žáky bez předchozí umělecké přípravy

Žák zná správný pěvecký postoj, zná techniku žeberně-bráničního dýchání,

- má uvolněnou čelist, chápe nutnost uvolněného krku při zpěvu
- popíše pojem hlavový a hrudní rejstřík a základy hlasové hygieny
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku (piano, forte, accelerando, ritardando)
- spojí vokály legátem, čistě intonuje

- ovládá a popíše zásady práce s ozvučovací technikou

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák čistě intonuje na základě vlastní sluchové kontroly,

- samostatně zvolí repertoár
- orientuje se v základních stylech populární hudby
- individuálně interpretuje jednotlivé žánry
- předvede a vysvětlí zásady pódiového pohybu a mluvy

2. – 4. ročník

Žák dokáže propojit hlasové rejstříky, předvede měkké a opřené nasazení tónu,

- zazpívá ve vícehlasu v doprovodných vokálech
- zazpívá písně s doprovodem nástroje nebo podehrávkou
- popíše svoje hudební preference
- ovládá plynulý pohyb v hlasových rejstřících, čistě intonuje, kultivovaně používá agogiku
- aktivně si vyhledává repertoár, základy písní nastuduje samostatně
- zvolí adekvátní hlasové i interpretační prostředky pro zvolený repertoár
- kriticky a smysluplně zhodnotí vlastní vokální projev i výkon svého kolegy nebo profesionála
- samostatně pracuje s mikrofonem
- při vystoupení na pódiu komunikuje s diváky a v interpretaci a komunikaci pracuje s emocemi
- popíše způsoby odbourání trémy

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Vzdělávací zaměření výtvarného oboru

Přípravné studium výtvarného oboru a I. stupeň základního studia

- Základy výtvarné techniky

Základní studium II. stupně

- Základy výtvarné techniky

Poznámky k učebnímu plánu výtvarného oboru:

- Žáci jsou podle věku a délky studia rozděleni do dvou skupin VO1 a VO2.
- Žáci si k výuce nosí pouze vhodný pracovní oděv. Všechny učební pomůcky a výtvarné potřeby mají k dispozici na každou hodinu v učebnách.

TABULACE UČEBNÍCH PLÁNŮ VÝTVARNÉHO OBORU

Přípravné studium I. stupně základního studia a základní studium I. stupně

Učební plán č. V-01-01

I. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku							Minimum hodin za 7 let
	Základní studium							
Název vyučovacího předmětu	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	
Povinné předměty								
Základy výtvarné techniky	3	3	3	3	3	3	3	21
Min. počet hodin v roč.	3	3	3	3	3	3	3	21

Základní studium II. stupně

Učební plán č. V-2-01

II. stupeň základního studia	Počet hodin v ročníku				Minimum hodin za 4 roky
	Základní studium				
Název vyučovacího předmětu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Povinné předměty					
Základy výtvarné techniky	3	3	3	3	12
Min. počet hodin v roč.	3	3	3	3	12

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVANÝCH PŘEDMĚTŮ VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka probíhá formou projektů, výtvarných řad a jiných celků. Projektová výuka a výuka v celcích nabízí žákům podněty k hlubším úvahám, umožňuje logické řazení myšlenek i souvisejících výtvarných problémů, umožňuje osobitější formy vyjádření. Větvení a řetězení témat přináší širší kulturní kontexty a intenzivnější poznání. Ve výuce jsou uplatňovány prvky akční tvorby, zejména při výtvarné hře, dramatizaci a experimentování. Umožňují silné prožitky, intenzivní vnímání sebe sama i

kontaktů s okolím. Žáci se seznamují s výrazovými možnostmi linie, barvy, tvaru, kompozičními zákonitostmi, jsou vedeni k vnímání světla a stínu, objemu, povrchu a prostoru, citu pro materiál.

ZÁKLADY VÝTVARNÉ TECHNIKY

V.01

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. stupeň základního studia

1.- 2. ročník

Žák zpracovává výtvarně podněty ze svého okolí, zážitky, představy, pocity

- pozná hrou a experimentem možnosti výtvarných technik
- používá štětec, postupně ovládá první míchání barev na paletě
- používá intuitivně obrazové prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva)
- manipuluje bezpečně s výtvarnými nástroji
- formuluje vlastními slovy pocity vyvolané výtvarnými podněty
- pojmenuje pomůcky, materiály a základní techniky, které užívá
- soustředí se na motivaci a na výtvarnou činnost
- respektuje pravidla práce v týmu
- prokáže orientaci v tvorbě ilustrátorů a jiných výtvarných tvůrců
- vytváří na základě inspirace zadanou práci
- vytváří v keramice dutý tvar, zvládá jednoduchý reliéf
- dodržuje základní pracovní a bezpečnostní návyky
- používá kyslíčnický kovů a glazury pro barevné zpracování keramiky
- účastní se skupinové práce, spoluvytváří soustředěnou a dělnou atmosféru
- poznává kvalitu různých materiálů (tvrdost, tvárnost, textura)
- pracuje s kontrastními povrchy a vzájemně nesourodými materiály
- tvoří v exteriéru a zkouší landart tvorbu
- seznámí se s hlavními tvůrci akční a objektové tvorby

3. ročník

Žák užívá výtvarné formy, které se vyvíjejí s jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem a které ho obohacují

- převádí smyslové podněty do výtvarné sféry
- míchá barvy na paletě i ploše (široká škála odstínů, práce s čistotou barvy a následně i barevných odstínů)
- využívá v malbě tonální a teplotní kontrast
- používá fantazii a kreativně zpracovává vizuální zkušenost, má pozitivní vztah k umění a umí sdělit své pocity a dojmy
- zvládá výtvarné hry a aktivně se zapojuje
- respektuje pravidla práce v týmu
- překračuje zobrazovací stereotypy
- užívá základní výtvarné prostředky v kresbě, malbě, jednoduché grafice

4.-5. ročník

Žák dodržuje pracovní postupy, akceptuje omezení a v jejich rámci hledá vlastní cestu

- vytváří práce v grafických technikách
- modeluje jednoduché reliéfy a plastiky
- využívá v zobrazování účinky světla a stínu
- využívá základy kompozice a barevných vztahů
- rozlišuje a používá odstíny barev, pojmenovává je, cíleně míchá barvy
- kreslí a maluje podle skutečnosti, vystihne podstatné rysy reality, používá při zobrazování lineární perspektivu
- respektuje zadání a hodnotí výsledky práce vzhledem k zadání
- připraví si varianty řešení daného problému

- objasní své záměry a zhodnotí jejich naplnění
- účastní se skupinové práce, spoluvytváří soustředěnou a dělnou atmosféru
- otevírá se myšlenkám a významům ve výtvarném vyjadřování druhých
- zkoumá a pojmenovává základní kompoziční vztahy.
- zpracuje graficky složitější náměty a jemnější detaily

6. - 7. ročník

Žák využívá poznatky ze souvisejících uměleckých činností nabytých znalostí o perspektivě

- prokáže znalost barevných kontrastů při komponování a zobrazení prostorových vztahů
- předvede kresbu do dalších výtvarných technik
- experimentuje s vyjadřovacími prostředky a systematicky hledá vlastní cestu k vyjádření
- hodnotí s použitím výtvarných pojmů průběh i výsledek práce
- pozná základní kompoziční vztahy a využívá jejich účinek
- používá základní výtvarnou terminologii
- kreslí různými technikami (tužkou, uhlem, perem, rudkou, dřívkem)
- maluje akvarelem, temperou, pastelem
- prokáže orientaci v základních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák využije možnosti fyzicko-psychického působení jednotlivých obrazotvorných prvků a jejich vztahů,

- ve volné tvorbě najde obsah a formu pro svoje vyjádření na základě svých individuálních preferencí,
- naváže na výtvarné umění vlastním výtvarným projevem,
- určí vhodné malířské nástroje vzhledem k záměru práce,
- používá stopy grafických nástrojů pro vytvoření výrazu díla, bezpečně a správně drží nástroje,
- tvořivě užije různé výrazové prostředky prostorových materiálů.

2. ročník

Žák respektuje zákonitosti výtvarného jazyka, komponuje na základě poznání vlastností prvků výtvarného jazyka a jejich vztahů,

- volí si téma volné tvorby a prostředky pro jeho zpracování,
- formuluje své postoje k umění,
- použije linie jako výtvarný výrazový prostředek, pracuje s vlivem hustoty linií a jejich směrů,
- uplatní techniku míchání barev – změna barevného odstínu a tónu,
- využije promyšleně grafické techniky a respektuje jejich specifika,
- komponuje v prostoru, konstruuje z daných prvků, využívá jejich lineárních, plošných a prostorových kvalit.

3. ročník

Žák výtvarný jazyk používá jako prostředek k sebevyjádření,

- dokáže s působením prvků výtvarného jazyka cíleně pracovat a užít je k účelné komunikaci prostřednictvím výtvarného díla,
- vybere si vhodné okruhy umění nebo autorské osobnosti pro svou tvorbu,
- využije vlastnosti materiálů, vyjádří světlo a stín, objem, prostor, proporci,
- překreslí tvar a jeho stavbu, sleduje proporční vztahy,
- zvolí techniky nanášení barev dle svého záměru,
- zkombinuje grafické techniky dle svého záměru – pracuje čistě a pečlivě dle zvolené techniky,
- zpracuje prostorovou kompozici, vyhledá různé materiály k vytváření objektů,
- realizuje výtvarné akce na základě vlastních námětů.

4. ročník

Žák vnímá výtvarnou tvorbu jako vyjadřování prostřednictvím výtvarného jazyka, pracuje samostatně. Samostatně volí téma, námět i techniku,

- vytváří si poučený náhled na výtvarná díla – pojmenuje, porovnává, zhodnotí a seřadí myšlenky,
- užívá uvolněnou a dynamickou práci s linií,
- využije výrazové možnosti linie pro vyjádření svého záměru,
- samostatně volí nástroje pro dosažení tvůrčího záměru,
- vědomě využívá výrazových vlastností barev,
- pracuje samostatně s grafickým lisem,
- použije prostorové techniky pro vlastní tvorbu, akcentuje osobitý rukopis, určí vhodné nástroje, důsledně pracuje s vícehledovostí.

ZABEZPEČENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Speciální vzdělávání se poskytuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami na základě doporučení školského poradenského zařízení a vyjádření zákonného zástupce nebo zletilého žáka škola. Na základě této skutečnosti je vytvořen individuální vzdělávací plán. Naše škola je otevřená všem, kteří prokážou nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí do kteréhokoli uměleckého oboru. Škola žákům vytvoří vstřícné podmínky a prostředí umožňující přístup do všech oborů s vhodným materiálním a technickým vybavením, aby mohli plnit vzdělávací obsahy obsažené v ŠVP s ohledem na jejich možnosti a potřeby. Ze strany školy je kladen důraz na individuální kontakt s rodiči, který umožňuje najít nejvhodnější řešení pro daného žáka.

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- podmínkou zařazení do tohoto programu je žádost rodičů a předložení odborného posudku z poradenského nebo lékařského pracoviště
- učitel stanoví žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami individuální studijní plán na pololetí, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího pololetí
- minimální hodinová dotace výuky žáka je stejná jako u žáků zařazených do základního studia (pouze ve výjimečných případech a na povolení ředitele může být hodinová dotace upravena k možnostem a omezením žáka)
- plán je stanoven tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky formulovanými v RVP ZUV a skutečnými možnostmi žáka
- plán schvaluje ředitel školy
- na závěr školního roku vykoná žák postupovou zkoušku na jeho úrovni, za odpovídající kvalitu ručí učitel
- při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k doporučení školského poradenského zařízení, v katalogu o průběhu vzdělávání musí být uvedeno, že žák v daném období pracoval podle individuálního studijního plánu

VZDĚLÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky mimořádně nadané zajistí škola individuální podmínky pro rozvoj jejich talentu. Žáci mohou být do této kategorie zařazení na základě doporučení odborného pracoviště.

Na základě tohoto vyšetření, která blíže popisují oblast, typ, rozsah nadání, vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka a na vyjádření zákonného zástupce, nebo zletilého žáka, škola vytvoří individuální plán pro rozvoj žáka a jeho talentu. Minimální hodinová dotace je stejná jako u žáka zařazeného do základního studia. Ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena počtem vyučovacích hodin k potřebám žáka na základě schválení ředitele školy.

Zásady vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

- učitel vypracuje individuální studijní plán na pololetí, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího pololetí, plán je přizpůsobený schopnostem, dovednostem, potřebám a znalostem žáka a je zaznamenán do třídní knihy
- prodloužení výjimky (zařazení do této kategorie) na další školní rok je možné pouze na základě předložení nové žádosti, potvrzení PPP a na schválení ředitelky školy
- ředitelka školy vede přesný seznam žáků s těmito výjimkami s odůvodněním a souhlasem rodičů

ROZŠÍŘENÁ VÝUKA

Organizace studia I. a II. stupně s vyšším počtem vyučovacích hodin na škole není realizována.

DISTANČNÍ VÝUKA

V případě uzavření škol a přechodu na distanční způsob vzdělávání se v naší škole stávají výchozím prostředkem komunikace s žáky aplikace (MS Teams, WhatsApp, ad.). Důraz je kladen na udržení aktivního kontaktu se žáky spolu s pravidelností a řádem společných setkávání. Konkrétní podoba výuky se může různit v závislosti na stávajících pokynech a nařízeních vydaných MŠMT.

- Individuální výuka: kromě pravidelné online výuky je možné využívat i konzultační formu včetně pořízení nahrávek a následná reflexe přes jakoukoliv sociální síť, stejně jako výukové nahrávky od učitele.
- Skupinová a kolektivní výuka: kromě pravidelné online výuky včetně zadávání úkolů, ve kterých mohou být různými způsoby užity možnosti informačních technologií, je možné využívat i individuální konzultace do té míry, jak to momentální stav dovoluje.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Hodnocení je důležitou a neodmyslitelnou součástí pedagogického procesu. Cílem hodnocení je objektivní posouzení dosažených znalostí a dovedností žáka, míry jeho aktivity, samostatnosti a zájmu. Hodnocení musí vždy přihlížet k individuálním předpokladům a schopnostem žáka. Základem každého hodnocení je poskytnout každému žákovi informaci o míře a kvalitě splnění určitého úkolu. Důležitou funkcí hodnocení je motivace pro další studium, zdokonalování schopností a odstraňování nedostatků.

Každé hodnocení žáků musí respektovat dvě základní podmínky hodnocení, které jsou:

- Informace o zpětné vazbě

Zpětná vazba podává žákovi informace o míře naplnění předem stanovených cílů. Dále porovná skutečnost s předem stanovenými cíli (např.: velmi dobře, správně, z poloviny atd.). Ve zpětné vazbě je samozřejmostí, že pedagog také hodnotí individuální pokrok žáka v dané oblasti. Tyto informace musejí být žákovi podány jasně a srozumitelně.

- Vnitřní motivace k dalšímu učení

Pomocí vnější motivace pedagoga se dosahuje stimulace vnitřní motivace žáků a tím se vědomě vzbuzuje přirozená touha dále se učit, poznávat, získávat nové informace a prohlubovat své dovednosti rozvíjet své schopnosti. Všechny tyto jednotlivé cíle musí být založeny na motivačním hodnocení.

Hodnocení žáků vychází z ustanovení §3 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání. V průběhu školního roku je žák hodnocen buď ústním slovním hodnocením nebo klasifikací do žakovského sešitu. Pravidelně je žák veden také k sebekontrolě a následnému hodnocení vlastního výkonu. Žáci základního studia a studia pro dospělé obdrží v každém ročníku v pololetí výpis z vysvědčení, na konci školního roku vysvědčení a na závěr každého stupně vysvědčení absolventské. Žáci přípravného studia I. a II. stupně nejsou hodnoceni, vysvědčení tedy neobdrží. Na závěr přípravného studia žáci vykonají přijímací zkoušku do 1. ročníku příslušného stupně.

Hodnocení žáka v pololetí a na konci školního roku vychází z průběžných výsledků a hodnocení ve školním roce a je zpracováno zejména na základě těchto kritérií:

- míra a kvalita naplňování školních výstupů a dosažení osobního maxima
- pravidelná a kvalitní domácí příprava

- aktivita při hodině a snaha o neustálé sebezdokonalování
- pravidelná docházka na výuku, spolehlivost
- osobitost a vlastní tvořivý přístup žáka
- účast na veřejných vystoupeních a mimoškolních akcích
- účast na soutěžích, festivalech a přehlídkách

Zároveň bere v úvahu i případný výsledek předepsané zkoušky (postupové, závěrečné).

Nelze-li žáka hodnotit za první pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo ukončeno nejpozději do ukončení hodnocení za druhé pololetí příslušného školního roku.

Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo ukončeno do konce měsíce srpna příslušného školního roku.

Ředitel školy může uznat částečné vzdělání žáka, pokud je doloženo prokazatelným způsobem a od doby jeho dosažení neuplynulo více než 5 let. Uzná-li ředitel školy dosažené vzdělání žáka, uvolní žáka z vyučování a hodnocení v rozsahu uznaného vzdělání.

Formy hodnocení

Slovní hodnocení

Slovní hodnocení je konkrétní slovní vyjádření o dosažení úrovně žáka ve vztahu k cíli vyučování a k možnostem žáka. Při slovním hodnocení není naším cílem srovnávat s druhým žákem, ale postihnout individuálně výsledek vyučování a učení, jde nám o posouzení žáka v jeho vlastním vývoji, ve vztahu k minulým výkonům, stanovíme, jak překonat případné nedostatky. Slovním hodnocením poskytujeme informaci žákovi a rodičům o výsledcích vyučování.

Způsoby slovního hodnocení:

- průběžně ústně
 - ve vyučování hodnotí učitel i žák svůj výkon v hodině i mimo ni,
 - žáci se vzájemně hodnotí na hudebních dílnách, třídních přehrávkách, konzultacích, během hudebních soustředěních, po vystoupeních.
- průběžně písemně
 - do notýsků, do žákovské knížky, do notového materiálu aj.

Sebehodnocení

Žáci jsou postupně od nejnižších ročníků vedeni k sebehodnotící dovednosti. Cílem je získání schopnosti vidět sebe sama a své vlastní výkony realisticky. Sebehodnocení by mělo vést k zamyšlení se žáka nad svým výkonem a uvědomění si svého pokroku, nebo naopak svých chyb. Sebehodnocení považujeme za velice důležité, tudíž by nemělo chybět v žádné hodině.

Písemné hodnocení

- průběžné
 - toto hodnocení se vztahuje především na známky, které žák získává, jak v individuálních hodinách, tak ve skupinové výuce,
 - v individuální výuce všech oborů pedagog hodnotí výkon žáka, domácí přípravu, pokrok žáka alespoň dvakrát do měsíce známkou do žákovské knížky,
 - ve skupinové výuce hudebního oboru se pedagog zaměřuje na hodnocení spolupráce v týmu, individuální přípravu i výkon, aktivitu samotného žáka, to musí být zhodnoceno známkou minimálně dvakrát za jednotlivé pololetí do žákovské knížky,
 - ve výtvarném oboru pedagog hodnotí žáka na základě jeho práce v hodině,
 - v teoretických předmětech musí být žák vyzkoušen alespoň dvakrát za každé klasifikační období, při ústním zkoušení oznámí učitel hodnocení žákovi okamžitě, při písemné zkoušce maximálně do 14 dnů, o termínu písemné zkoušky, která trvá déle než 15 minut informuje učitel nejméně týden předem,

- učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáků průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace žáků a způsob získávání jednotlivých známek, písemné práce žáků je učitel archivuje po dobu celého školního roku (od 1. 9. do 31. 8.),
- při zhoršení prospěchu žáka je učitel povinen informovat rodiče a tuto situaci s nimi řešit.

Stupně hodnocení prospěchu žáků

Žák je v jednotlivých předmětech hodnocen na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - uspokojivý
- 4 - neuspokojivý

Žák je na konci prvního a druhého pololetí celkově hodnocen těmito stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a)

Žák prospěl s vyznamenáním, jestliže je z hlavního předmětu hodnocen stupněm prospěchu 1 - výborný, v žádném povinném předmětu není hodnocen stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5. Není-li stanoven hlavní předmět, prospěl žák s vyznamenáním, jestliže není hodnocen v žádném povinném předmětu stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5.

Žák prospěl, jestliže nebyl ani v jednom povinném předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý. Žák neprospěl, jestliže byl z některého povinného předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý.

Přijímací zkoušky

Do přípravného studia se přijímací zkoušky nekonají, uchazeči jsou přijímáni na základě prokázání předpokladů ke vzdělávání v ZUŠ. Do základního studia I. a II. stupně a studia pro dospělé jsou přijímáni uchazeči na základě úspěšného vykonání talentové zkoušky a doporučení přijímací komise, jejíž členy jmenuje ředitel školy. Přijímací komise, minimálně tříčlenná ohodnotí výkon žáka za pomoci bodové systému a zařadí jej do příslušného ročníku. O přijetí rozhodne ředitel školy a rozhodnutí o přijetí žáků je odesláno písemně.

Talentová zkouška do II. stupně může být nahrazena úspěšným ukončením základního studia I. stupně. V případě, že uchazeč ze závažných důvodů neabsolvuje tuto přijímací zkoušku, může přijímací komise doporučit řediteli školy jeho přijetí i bez vykonání této zkoušky.

Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky se konají při postupových zkouškách podle § 4, odst. 1 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání, při přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku podle § 4, odst. 2 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání, při závěrečných zkouškách na konci základního studia I. a II. stupně a studia pro dospělé a při opravných zkouškách podle § 5 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání.

Zkušební komise je nejméně tříčlenná a skládá se z odborníků příslušného předmětu nebo oboru. Členy komise jmenuje ředitel školy. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel. O hodnocení zkoušky rozhoduje komise většinou hlasů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Postupové zkoušky

Postupové a závěrečné zkoušky jsou realizovány v hudebním oboru, a to na závěr každého ročníku I. stupně a na závěr 1. a 4. ročníku II. stupně. Ve výtvarném oboru jsou v uvedených ročnících postupové a závěrečné zkoušky realizovány formou zpracování a následného hodnocení ročníkové, resp. absolventské práce. Požadavky k těmto postupovým a závěrečným zkouškám vycházejí

z očekávaných vzdělávacích výstupů, jak je stanoví tento ŠVP. Pokud žák absolvoval některé předměty (především hudební nauku) dříve, než jsou uvedeny jako povinné v učebním plánu, může být uvolněn z vyučování a hodnocení těchto předmětů v roce jejich povinné výuky (§ 3, odst. 9 Vyhl. č. 71/2005 o základním uměleckém vzdělávání). Podmínkou je předchozí absolvování příslušného ročníku s prospěchem alespoň chvalitebným. Postupová nebo závěrečná zkouška může být u hudebního oboru nahrazena zcela nebo částečně účastí na závěrečném vystoupení. Z postupové nebo závěrečné zkoušky může být žák osvobozen např. na základě aktivní účasti na významných veřejných vystoupeních a soutěžích. Nahrazení nebo osvobození navrhuje učitel příslušného předmětu a schvaluje ředitel školy.

Žák, který je na konci druhého pololetí hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý z jiného než hlavního předmětu, koná opravnou zkoušku nejpozději v posledním týdnu měsíce srpna příslušného školního roku. Z hlavního předmětu (pokud je určen) opravnou zkoušku nelze konat. Jestliže se žák nedostaví k opravné zkoušce v určeném termínu, je hodnocen z předmětu, ze kterého měl konat opravnou zkoušku, stupněm 4 – neuspokojivý. Jestliže se žák nemohl dostavit k opravné zkoušce ze závažných objektivních příčin a svou neúčast omluví řediteli školy nejpozději do tří dnů od termínu stanoveného pro vykonání této zkoušky, určí ředitel školy náhradní termín pro její vykonání.

Vlastní hodnocení školy

Cílem vlastního hodnocení školy je průběžné zjišťování podmínek vzdělávání na škole. Probíhá průběžným využíváním některých jeho nástrojů a forem kontinuálně nebo příležitostně po celý školní rok. Jako evaluační nástroje jsou používány dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, nebo řízené diskuze k danému tématu a anonymními hlasovacími nástroji. Zpracování vlastního hodnocení školy se řídí platnou legislativou. Vlastní hodnocení je vždy zaměřeno na posouzení cílů stanovených školním vzdělávacím programem, jejich dosažitelnost, reálnost a způsobu jejich dosažení.

Nástroje vlastního hodnocení školy:

- sledování a rozbor pedagogické dokumentace
- hodnotící rozhovory s učiteli
- rozhovory s rodiči a žáky
- průběh žákovských a veřejných vystoupení
- výsledky soutěží a přehlídek
- hospitace
- ankety a dotazníky

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků, řízení školy, kvalita personální práce, DVPP